

Ishaja vank dan razen nedelj in praznikov.
Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravljalni prostori: 2657 S. Lawndale av.
Office of publication: 2657 So. Lawndale ave.
Telephone: Lawndale 4635.

LETO—YEAR XIV.

Cena lista je \$5.00.

Entered as second-class matter January 23, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., sredo, 13. aprila (April 13) 1921.

Subscription \$5.00 Yearly.

STEV.—NUMBER 86.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

GENERALNI STRAJK V ANGLIJI SE ČAKA.

Delavska trozveza je odgovorila z manifestom na mobiliziranje armade.

LLOYD GEORGE JE PRIČEL POPUŠČATI.

London, 12. apr. — Generalna stavka, ki je napovedana za danes opolnoči, še vedno visi na Angliji. Pogajanja med rudarji in rudniškimi magnati se nadaljujejo in vsa znamenja kažejo, da je vlada razjahala svojega visokega konja in se pričenja bližati rudarjem.

Bič generalne stavke, katerega drži delavska trozveza dvajset dni, je prisilil Lloyda Georgea, da se je umaknil s svojega prejšnjega stališča in začel je dajati rudarjem koncesije. George bi seveda rad zadovoljil obe stranki, tako da bi bil volk sit in koza cela, ampak razumljivo je, da s to taktiko ne bo nič.

Po najnovejših poročilih je ministrski predsednik predlagal, da rudarji sprejmejo padajočo mezdno lestvico, ki bo slonela na cenah življenjskih potrebščin. Kapitalistični listi so brž sporočili z debelimi črkami, da so rudarji zadovoljni s tem predlogom, toda iz krogov rudarske organizacije ni do zdaj še nobenega potrdila.

Delavska trozveza je sinoči obelodanila manifest, ki je povzročil paniko v vladno-kapitalističnem taboru. Trozveza je z enim mahom pobila vse govornice in vesti, ki so se večerj razširile po Londonu, da bo generalna stavka še danes preklicana.

Manifest, katerega so podpisali Smith in Hodges v imenu rudarjev, Cramp in Thomas v imenu železničarjev ter Gosling in Williams v imenu transportnih delavcev, se glasi v jedru:

„Delavska trojna alijanca prične z generalno stavko v torek opolnoči, kakor je bilo sklenjeno, ako rudarji v tem času ne sprejmejo od lastnikov rovov ponudbe, s katero bodo zadovoljni.“

„Rudniški magnati so izzvali vse delavstvo na Anglijskem, ko so znižali rudarjem mezde; od njih predlagana mezda je petdeset odstotkov nižja od življenjskih stroškov. S pobijanjem tega monstroznega početja lastnikov rovov brani trozveza ves delavski razred pred pahnjem na nižjo stopnjo življenja.“

„Podpiranje rudarjev pomeni, da podpiramo vse organizirane delavce, kajti kapitalistični izkoriščevalci bodo na enak način prejalislej napadli vse naše organizacije drugo za drugo.“

„Odgovornost za stavko in eventualno industrijsko vojno ne leži na rudarjih, temveč na vladi Lloyda Georgea in njegovih kapitalističnih zaveznikih. George vpije, da sta blagostanje in obstoj države v nevarnosti. Ako je država res v nevarnosti, niso tega krivi rudarji, marveč Lloyd George in njegova vlada, katera je v vseh industrijskih sporih pristranska. Vlada je storila še več. Namesto da bi pomagala rudarjem upogniti profitlačno lastnik premogovnikov, je prišla mobilizirati pristojnice za vojno proti delavstvu. S tem korakom je vlada prevezla vso odgovornost za provoceanje krvotilja in civilno vojno.“

Manifest poziva vse sekcije organiziranega delavstva, da naj pomagajo rudarjem, a v slučaju generalne stavke naj stopijo na fronto vsi do zadnjega moža in mirno ter s čistimi rokami odbijajo napad na temelje pravice proletarijata v Angliji.

London, 12. apr. — Včeraj sta se vršili dve konferenci med izvrševalnimi odborniki rudarske organizacije in zastopniki lastnikov rovov. Druga seja je trajala od štirih do devetih zvečer. Obe seji sta bili tajni. Lloyd George je pregovoril zborovalce, da niso

VILJEM NE POJDE V BERLIN Z MRTVO ŽENO.

Nemška vlada je prepovedala bivšemu kaiserju stopiti čez mejo; monarhistične demonstracije tudi prepovedane.

HOLANDSKA JE TUDI ZA GROZILA.

Berlin, 12. apr. — Bivšega kaiserja Viljema ne bo v Berlinu niti prejšnjega kronprinca, ko bo truplo bivše cesarice položeno v rakev v Potsdamu prihodnjo soboto ali nedeljo. Ekskaiserjeva žena je umrla v ponedeljek v izgnanstvu na Holandskem.

Nemška vlada je večerj naznanila, da pod nobeno ceno ne dovoli, da bi Viljem Hohenzollern in njegov najstarejši sin spremla mrljica v Berlin in se udeležila pogreba. Istotako so prepovedane vse monarhistične demonstracije ob priliki pogreba. Viljem je sprva nameraval spremiti mrtvo ženo v Berlin in nemški monarhisti so že delali priprave, da ga pričakajo z največjim pompom, toda naredili so račun brez kremarja.

Iz Doorna na Holandskem je prišla vest, da se je Viljem udal in bo spremlj truplo do nemške meje. Holandska vlada je tudi informirala Viljema, da se ne bo smel več vrniti, ako prekoraji holandsko mejo.

Berlin, 12. apr. — Pogreb bivše kaiserjeve bo privatna zadeva njene rodbine. Vlada je dovolila, da se truplo pripelje v Berlin in položi v cesarsko rakev v Potsdamu, ampak vsak javni značaj pogreba je prepovedan. Monarhisti, ki bi radi napravili iz smrti Viljemove žene javno afero, so molče vzeli prepoved na znanje, kljub temu pa so razoheseli žalne zastave na svojih hišah in monarhistični listi so izšli včeraj črno oblobojeni.

Socialistični listi — in drugi časopisi, ki so naklonjeni republikani — so prinesli vest o smrti Avguste Viktorije na notranjih straneh med navadnimi dnevnimi vestmi in vest so podaljšali s komentarjem, da bi monarhisti radi izrabili ta dogodek za njihovo propagando. „Vorwärts“, glasilo desničarskih socialistov, se norčuje iz monarhistov, ki hočejo iz umrle ženske napraviti „mučenico“ in „junakinjo“, ter dostavlja, da biva cesarica ni nič več kakor vsaka druga Nemkinja.

London, 12. apr. — Ententa nima nič proti temu, da se žena Viljema Hohenzollerna pokopje v Berlinu, ampak protestirala bo takoj, če bo skušal Viljem ali bivši kronprince stopiti na nemška tla.

Na angleškem kraljevem dvoru ni opaziti nobenega žalnega znaka, čeprav je bila Viljemova žena sorodnica angleškega kralja.

Po vesteh iz Londona so Francozi pričeli izpraznjevati Oficijo v Mali Aziji.

objavili nobenega poročila o pogajanjih. To se lahko smatra za dokaz, da ni bilo sklenjeno ničesar definitivnega. Govori se, da je George obljubil rudarjem, da za časna finančna podpora od vlade ni izključena, dokler se produkcija premoga ne vrne v normalne razmere. Ampak to so samo govornice.

Danes zjutraj je ministrski predsednik konfiriral najprvo z rudarji in potem ločeno z lastniki rudnikov nakar se je vršila skupna konferenca. Lloyd George je danes storil vse, da bi se dosegel kompromis med spornima stranikama.

Rekrutiranje bele garde je zelo klaverno. Samo nekaj moških je včeraj stalo pred pisarno v Scotland Yardu. Kapitalistično časopisje je uverilo javnost, da je kri-pisje za končana in nevarnost „pada države“ je minila.

RUDARJI NE BODO SKEBALI ZA ANGLIJO.

Lewis, predsednik rudarske unije, pravi, da ameriški premog ne bo pomagal britanskim magnatom.

MEDNARODNA DELAVSKA SOLIDARNOST.

Washington, D. C. — Feder. Press.) — John Lewis, predsednik premogarske organizacije United Mine Workers of America, je na vprašanje, če je eksekutiva rudarske organizacije storila kakšne korake za preprečitev izvoza ameriškega premoga na Anglijsko za časa stavke angleških rudarjev, odgovoril, da ni storila ničesar in da sploh ni potrebno, kajti predno pride prva tona premoga iz Amerike tja, bo stavka v Angliji že davno končana.

„Ameriški rudarji nimajo pogodbe z angleškimi tovariši“, je rekel Lewis, „kljub temu pa simpatizirajo z njimi. Apel kanadskih organizacij, o katerem sem čital v listih, še ni prišel v naše roke. O ameriški produkciji premoga ne morem govoriti, konstatiram pa le toliko, da Amerika ne more izvoziti na tuje več kot 2,500,000 ton premoga mesečno. En teden vzame, da se premog enaloži na parnik in dva tedna traja transportiranje v Evropo, potem pa še en teden, predno se izloči na suho. Iz tega je jasno, da ameriški premog ne bo oviral stavke rudarjev na Anglijskem niti pomagal ondodnim magnatom, ker stavka nikakor ne bo trajala mesec dni. Potemtakem ne bodo ameriški rudarji stavkokazili za Anglijo.“

Drugi odbornik rudarske organizacije je dejal, da je nemogoče, da bi se angleški kapitalisti mogli okoristiti z ameriškim premogom tekom stavke, ki more trajati k večjemu dva tedna.

Noben odbornik pa ni dal odgovora, kaj bo unija ameriških rudarjev storila, ako se stavka v Angliji le zavleče.

ŠKOF IN KAPITALIZEM.

Cerkveni glavar v Michiganu je spoznal del resnice.

New York, N. Y. — Škof Chas. D. Williams iz Michigana je dejal zadnjo nedeljo v svoji pridigi v tujaknji katedrali St. John the Divine, da poskušajo kapitalistični interesi dobiti kontrolo nad Združenimi državami potom svoje nevidne vlade.

„Ameriški vojaki, ki so padli na bojišču, vpijejo iz groba po realiziranju idejale, za katerega so dali življenje, a mi se ne zme-nimo za njihov klic in gledamo, kako se gradi pri nas režim reakcije“, je dejal škof. „V Angliji se počasi razvija sistem industrijske demokracije, a v Ameriki se slišijo grozeči glasovi, da ne sme biti nobene izpremembe. Vsek prista napredka mora imeti za vezano usta. Pojavilo se je gibanje za uničenje delavskih organizacij, gibanje za odprto delavnico, in nihče se ne vpraša, ali je delavstvo v pravem ali krivem. Ampak to gibanje bo ravno tako brezuspešno, kakor če kdo sedi na žrelu vulkana z namenom, da prepreči bruhanje lave. Neizogibna posledica gonje za odprto delavnico bo nagla revolucija. Podjetniki vidijo vse rdeče. Ko se jim je prvič zardečilo pred očmi, so se vrgli na radikale in spisal najsmratnejše poglavje v zgodovini Amerike. Historija proti rdečkarjem je izpodkopala glavne principe amerikanizma. To je delo naše nevidne vlade.“

Škof je dobro povedal, toda zmotil se je, ko je rekel, da „kapitalisti se le zdaj poskušajo z do-sego kontrole“. Kapitalisti so že davno dobili kontrolo in že davno vladajo Ameriko od izhoda do zapada in od severa do juga.

VELEBIZNIŠKI LISTI STOKAJO.

ORGANIZACIJA STAVBINSKIH DELAVCOV ODKLANJAJO ZNIŽANJE MEZDE DRUGA ZA DRUGO.

Sirenski glasovi v velebizniškem časopisju niso napravili učinka na stavbinske delavce.

Chicago, Ill. — Skozi štirinajst dni so velebizniški dnevniki peli pesmiko, da prihodnji stavbinski dela za sto milijonov dolarjev, če stavbinski delavci glasujejo za znižanje mezde. Stavbinski delavci so vedeli, da so take pripovedke voda, ki nimajo drugega namena kot zapeljati delavce, da glasujejo proti svojim interesom. Če bi bilo velebizniško časopisje iskreno in pošteno, tedaj bi moralo konstatirati pred vsem tole: Stavbinski podjetniki so v vojnem času obogateli, stavbinski delavci so pa ostali v takih gnetih razmerah, v kakršnih so bili pred izbruhom vojne, kateri so pa imeli neurečo v družini ali če so bili bolni, pa live sedaj v slabelih razmerah kot pred vojno.

Že enkrat je bilo povedano, da stavbinski delavci dela v normalnih dneh povprečno sto osemdeset dni v letu, kadar pa nastane stagnacija v stavbinstvu, pa komaj sto dni v letu. Njegova mezda znaša deset dolarjev na teden, torej ne zasluži šest in dvajset sto dolarjev na leto, ki so po oficijelni izjavi potrebni za prehrano družine. Stavbinski delavci bi morali delati po dve sto šestdeset dni v letu, da zaslužio minimalno mezdo, ki je potrebna za prehrano.

Zelo priljubljena podjetniška laž je tudi, da gre pri stavbi eden in šestdeset odstotkov od stroškov za delavsko mezdo. Računi govorijo, da gre za delavsko mezdo pri hiši s šestimi sobami in modernimi sanitarnimi napravami le \$1,740, ako hiša stane šest tisoč dolarjev. Delavska mezda znaša le devet in dvajset odstotkov in ne eden in šestdeset, kot trdijo podjetniki.

TOLOVAJI SO SLABO NALETALI.

Macomb, Ill. — Ko so prebivalci v Table Grove letali v globokem spanju, je nenkrat silna razstrelba pretresla ozračje. Vzrok razstrelbe je bil kmalu znan, kajti tam, kjer stoji banka, so pričeli pokati strelji. Banditje so razstrelili varnostno shrambo z dinamitom ali nitroglicerinom. Meščani so pa taki hitro prhiteli na pozorišče, da so banditje imeli komaj čas, da so poskakali na avtomobil in se odpeljali. Še toliko časa niso imeli, da nagrabijo plen. Kasneje so odkrili tudi krvavo sled, ki govori, da je bil eden banditov zalet. Od meščanov ni bil nihče ranjen.

ALI PRIMANJKUJEJO TRGOVSKE LADIJE?

KAJ ŠE! 36 LADIJ PLOVBENE GA ODBORA JE LEPO ZASIDRANIH V REZERVU.

Sitni kapitan, ki je opozarjal na tako gospodarstvo, je pa bil od-slovljen.

New York, N. Y. — Tam pri Prallovem otoku v kalni vodi je zasidranih osem in trideset ladij plovbenege odbora, za katere je dala vlada pet in štirideset milijonov dolarjev. Te ladje je rja in se počasi strobe, dokler ne postanejo podrtine, ako se ne postavi-jo v službo in zanje poskrbi, da bodo ohranjene v dobrem stanju. Kapitan plovbenege odbora, ki je obenem pristavišeni poveljnik na Prallovem otoku, je večkrat opozoril svoje višje na žalostni položaj, v katerem se nahaja trgovsko brodogoj. Ladje je tudi fotografiral, da dokaže, kako jih počasi meljejo motaki toki in kako se rama pesnaga nabira na njih krovih. Končno so bile njegove pritožbe uslišane, kajti od-bustili so ga.

Na to je kapitan pisal George W. Sterlingu, okrajnemu ravna-telj plovbenege odbora. V pi-smu je zahteval javno preiskavo. Mr. Sterling nobe razgovarjati o stvari, toda neki drugi uradnik plovbenege odbora meni, da pritožbe kapitana Pattona le mešajo blato.

„Te ladje so tam, kjer je zanje najbolj prostor“, je rekel ta uradnik. „Plovbni odbor je zadovoljen a njimi in admiral Benson tudi.“

Rečeno je bilo, da je bilo za ladje poskrbljeno tako varno, kot je bilo mogoče v takih okol-ščinah. Plovbni odbor je preskr-bel za kapitane tudi tako dobro, ko mu je bilo mogoče, ko ga je odlovil, ker je postal a svojimi pritožbami preveč nadležen.

Plumo kapitana Pattona, na-slovljeno na distriktnega ravna-telja Sterlinga, se glasi deloma: „Dne 28. decembra 1920 sem predložil kapitanu O. W. Parkerju, mornarskemu superintenden-tu, detajlirano poročilo o položaju brodogoja plovbenege odbora v rezervi pri Prallovem otoku. Po-ročilo je povedalo, da so ladje za-sidrane tesno druga poleg druge in da meljejo druga drugo v ko-se, nekatere nasledje pri polovljeni plini, večina njih lupin je pa izpostavljena. Svetoval sem kapitanu Parkerju, da bodo ladje raz-padle tako hitro, če ostanejo tam, da bo treba precej denarja od-davkoplačevalcev, da se zopet postavijo v dobro stanje.“

„Zdi se, da se ni vpoštevalo to poročilo, izjema je le v tem, da je bil moj pomožni kapitan J. G. Parker, ki je sestavil to poročilo, ošter od kapitana O. W. Parkerja, ki mi je očital nesposobnost.“

Kapitan George W. Nieker-son, moj asistent, je odšel na Prallov otok, kjer je porabil več dni za pregledovanje brodogoja. Kolikor je meni znano, ni njego-vo poročilo šlo nikdar dalje kot do mornarskega superintendenta, toda kapitan Parker se je napram meni izrazil o kapitanu Nieker-sonu zelo ostro in je rekel, la je nesposoben.

„Odgovoril sem, da imam foto-grafije, da lahko dokažem, da ladje lezejo druga na drugo, da se razbijajo od zadaj, od spredaj so pa zasidrane. Odgovoril mi je: „Zdi se mi, da se prokleto zani-mate za Prallov otok, ker foto-grafirate ladje.“ Odgovoril sem, da je moja dolžnost, da se zani-mam, v kakšnem stanju se nahajajo ladje.“

„Zdaj zahtevam kot davkopla-čevalce in ameriški državljani, da se uvede javna preiskava o raz-merah na Prallovem otoku, ki še postoje, in da se odgovornost od-loži tje, kamor spada.“

— Ernesto Nathan, znani bivši župan v Rimu, je umrl za srčno napako.

KONGRESNO ZASE-DANJE JE PRIČELO.

OKOLI TISOČ PREDLOG IN REZOLUCIJ JE BIL PREDLOŽE-NIH TAKOJ PRVI DAN.

Delavski nasprotniki so se takoj oglašali s svojimi predlogami.

Washington, D. C. — Predsed-nik Harding je v svoji prvi po-slanici kongresu včeraj opoldne izjavil, da Združene države ni-majo mesta v sedanji ligi náro-dov, stopijo pa v vsako drugo „društvo narodov“, ki bo orga-nizirano za dosego svetovnega mi-ru. Dalje je rekel, da bo Amerika sklenila separatni mir s Nemčijo.

Washington, D. C. — Sedem in šestdeseti kongres se je začel točno opoldne v ponedeljek, ki bo mo-gel nadaljeval zasedanjem do jeseni.

Predloženih je bilo zopet jeze-ro predlog in resolucij po otvor-jeznju kongresa. Predlaganje rezolucij in predlog takoj po otvoritvi kongresa je že stara navada. Senat se je organiziral takoj po četrtem marcu na svoji seji, kongresna zbornica je pa izvolila Frederick H. Gilletta iz Massachu-settsa svojim predsednikom. Republikanci imajo večino v zbornici in senatu. Odgovornost za protijudske postave bo torej padla na republikance, ker imajo večino v obeh zbornicah.

Ko je vstopila v zbornico adđ. Alice M. Robertson, izvoljena kot pristajalka republikanske stranke v Oklahomi, z velikim šopkom rdečih rož, je bila burno pospravl-jena s pločnjakom. Zdi se, da rdeča roža niso več na indexu.

Med predlogami, ki so bile predložene, so tudi take, ki jih je vnetil bivši predsednik Wilson. Druge so bile precej stare predlo-ge, ki so bile že večkrat odložene. Kongresnik Tineher iz drže-ne Kansas je predložil predlogo, ki odpravlja železniški delavski odbor. Po njegovem mnenju naj delo železniškega odbora prevzame trgovska meddržavna komisi-ja.

Senator Poindexter je nazna-nil, da pride zopet a svojo pred-logo, ki določa kazni za železni-čarje, ako zastavljajo. Senator je pozabil, da je komaj skozi slezel pri zadnjih volitvah, in se ne za-veda, da se bo politična zavest de-lavcev in farmerjev tako pomno-žila v štirih letih, da ne bodo ta-ki ljudje kot Poindexter sploh iz-voljeni v senat.

V zbornici je več ko sto novih kongresnikov, med njimi je en sam socialist.

PONAREJEN DENAR V PRO-METU.

New York, N. Y. — Razne ban-ke in trgovci so odkrili, da je ve-liko ponarejenega denarja v pro-metu. Zaradi tega je bilo izdano svarilo, da vnapre izloči ponare-jen denar tajni službi, ki je bila organizirana, da lovi ponarejalec denarja. Osebam, ki so bile ogoljufane a ponarejenim denarjem, se vrne denar, če ga prostovoljno izroče tajni službi. Vsaka oseba, ki ima v posesti ponarejen denar in ga ne izroči tajni službi, je iz-postavljena nevarnosti, da bo ka-znovana, če dobe pri nji ponare-jen denar.

VOJNO STANJE NA GRŠKEM.

Nemiri in izgredi vlad poraza.

Atene, Grška, 12. apr. — Vlada je sklenila odlicati obredno stanje po vsej državi vlad naraščajo-ših nemirov in izbruhov, ki so ale-dili porazu grške armade v Mali Aziji. Kralj ne more dobiti rekrutov za novo armado.

VREME.

Chicago in okolica: V četrtak nestalno in hladno. Severnovzhodni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24. urah: najvišja 50, najnižja 43. Sonce izhaja ob 6:14, zaide ob 7:27.

Carigrad po vojni.

Najbrže se življenje v nobenem drugem evropskem mestu ni tako zelo spremenilo kot se je v Carigradu, ki je končala svetovna vojna. Prej tako veselo in živahno mesto, je sedaj takorekoč izmrt, skorajvno prihaja vedno veliko tujcev. Usoda, ki je tako zelo udarila nekdanjega mogotnega turškega cesarstva, je pustila svoja znamenja tudi v Carigradu.

V mestu je sedaj zelo malo kinematografskih gledališč, dva ali trije dramska gledališča in malo številno restavracij, katere nastajajo. Te restavracije so pa prava tipična slika življenja v Carigradu. Dekorirane so z vsem mogotim, v vsaki je nastavljen igralec na gošili, da zabava goste z igranjem na gošili in včasih zapoje kakor melanholično pesem. Gostom strežejo same ženske, ki so priležale iz Rusije in ki večinoma vse so pripadale ruski aristokraciji, sedaj pa šive kot begunkinje in si na vse moguče načine služijo svoj kruh.

V mestu je sedaj vsopolno. Grki in človek bi skoraj rekel, da Grki kontrolirajo mesto. Ko je umrl kralj Aleksander je bilo celo mesto zavito v grške državne zastave z črnim šalom. Vsaka prodajalna ali sploh javni lokal je izobčel slike kralja Konstantina in ved kot polovica prodajal je bilo zaprtih na dan pogreba.

Najznačilnejše pri vsem tem je pa, da je sedaj samo eden harem še ostal in še ta je last Francosa. Ko je prišel v Carigrad nek francoski častnikarji poročevalci in bivali v mestu več tednov, je prosil nekoga Turka, s katerim se je seznanil, da naj mu pokaže harem. Kajti mislil je, da njegov obisk ne bo popoln, ako ne obišče kak pravi turški harem. — In ta Turak mu je odgovoril sledeče: "Zal, v mestu je sedaj samo še eden harem, ki se lahko imenuje pravi turški harem, katerega obiskati, bodele gotovo imeli priliko, ker je last vašega rojaka, barona Dureu Bey. Zadnji pravoverni Turak je sedaj Francos".

Ženske v Carigradu so se le-manipirale, to je resnica, toda ko gredo na ulice, so opravičene v neko vrsto uniformo. Vse ženske v Carigradu so opravičene skoro vse po enakem kroju; edina razlika je v barvi krila. Ženske, ki še nekoliko spoštujejo stare običaje zakrivajo svoj obraz v pajčolan. V mošajah in v vozovih polušne ženske so posebni odlički za ženske.

Kot v vseh evropskih mestih so tudi v Carigradu cene precej visoke, posebno še za Amerikance. Navadna cena za eno sobo v hotelu je za Amerikance od sedem do osem dolarjev. Striženje las stane 74c in steklenica piva 66c. Kdor se hoče peljati s avtomobilom po mestu ali iz mesta v okolico mora plačati po pet dolarjev na uro. Toda v teh cenah še ni vračunjen bakiš, kateri je v Carigradu tudi precej visok, kot v vseh balkanskih mestih.

Razni pločini kot cestni napadi in ropi so tukaj v "modi". Turki pravijo, da je bilo pred vojno v Carigradu tako varno, da ni bilo treba zaklepati hišnih vrat ponoči. Sedaj pa skoro ne mine noč, da bi se ne čulo streljanje in kasniki, kolikor jih izhaja v tem mestu, so vedno polni poročil o cestnih ropih in roparskih napadih. Navadno tatvine še sploh ne poročajo ne, ker je to nekaj vsakdanjega.

Ameriške vesti.

STRANJE RAZMERJE NA PLANTACIJAH V GEORGIJI.

Z zamorskim delavci ravna nekatere plantazijski kot s sužnji. Monticello, Ga. — Obravnava proti plantazijskim Williamom, obtoženemu, da je umoril enajst zamorcev, je odkrila, da zamorski delavci live na nekaterih plantacijah v tlačenstvu. Zamorske delavce in njih žene pretepaajo brutalno z bičem.

Na Williamsovi farmi je bilo umorjenih pravzaprav štirinajst zamorcev. Tako je izpovedal Olyde Manning, predelavec na plantaciji. Zamorci so bili obojeni na majhno kazen v Atlanti, Maconu ali Monticello. Tje je prišel Williams in je zanje plačal malo denarno globo, na kar jih je oredel s sabo na svojo plantajo, kjer so morali delati, ne da bi preje-

mali kakšno mezdo. Williams jim je računil hrano, obleko in druge potrebščine po visoki ceni, mezdo je pa določil tako nizko, da zamorci niso mogli nikdar zaslužiti toliko, da plačajo, kar so svedli. Na ta način jih je priklenil v sužnost, v veliko hujšo sužnost, kot je bila uvedena v južnih državah za zamorce pred izbruhi državljanske vojne.

V februarju so prišli na plantajo zvezni uradniki, da preiščejo, če se res zamorci nahajajo v tlačenstvu. Kmalu po prihodu teh uradnikov so pričeli izginjati zamorci, ki bi lahko pričali, da se z njimi ravna kot s sužnji. Po izjavi Manninga je bilo enajst zamorcev umorjenih v kvintajstih dneh pred osim marcem. Šest zamorskih siromakov so odvedli na most uklenjene, kjer so jih obtožene s kamenjem pahili v vodo, da so utonili. Pet zamorcev so pa pobili kot govede v klanici ali pa postrelili. En umor je bil izvršen v okraju Newton, kjer je stal Williams pred porotniki v minolen tednu in je bil obsojen v dosmrtno ječo. Porotniki so ga priporočili sodnikom milosti.

Ves čas pri obravnavi so bili oblastveni ozranci teško oboroženi, kajti ko obravnava so prišli belopolti farmarji in plantazijski iz okolice v izredno velikem številu. Državni prokurator D. Campbell je obljubil, da ne bo uvedel stroge preiskave le zaradi tlake, ampak da uvede preiskavo tudi zaradi nekaterih linzanskih umorov, da se ta aramotna poga odpravi. Preje je bila že večkrat uvedena preiskava zaradi tlake, toda redke je bil slučaj, da so bili plantazijski spoznani krivim, ker je obče veljalo načelo, da zamorci ne gre nočena vera, čeprav izpove pod prisego.

Zdaj je več okrajnih uradnikov in plantazijskih obtoženih, da so zanje delali zamorci po tlačenškem principu. Williams je dejal pri zaslišanju, da je tehnično res kriv tlake, sli tako so krivi tudi drugi plantazijski, ki so plačali globo za obojene zamorce, a po tem so jih odvedli na svoje plantaje, da so tam delali zanje.

William Greigoni, ki služi kot voznik pri Boy-Landhamovi kompaniji, je zgodaj jutraj odpeljal na tovornem avtomobilu štiri tone mesa iz klavnice, da ga dostavi odjemalcem. Ko se je Greigoni približal vogalu Osem in tridesete, ceste in Robeyjeve ulice, je predenj stopil bandit s pištolo v roki in mu ukazal, da naj vozi dalje. Ko sta se tako peljala par blokov, je bandit ukazal vozniku, da naj zapusti avtomobil, ker bo odalej sam vozil. Voznik je ubogal in bandit mu je kmalu izginil s tovornim avtomobilom izpred oči.

Pred štirinajst dnevi so pa mešarski tvrdki Roberts & Caks ukradli na ravno tak način za dva tisoč dolarjev mesa.

William Greigoni, ki služi kot voznik pri Boy-Landhamovi kompaniji, je zgodaj jutraj odpeljal na tovornem avtomobilu štiri tone mesa iz klavnice, da ga dostavi odjemalcem. Ko se je Greigoni približal vogalu Osem in tridesete, ceste in Robeyjeve ulice, je predenj stopil bandit s pištolo v roki in mu ukazal, da naj vozi dalje. Ko sta se tako peljala par blokov, je bandit ukazal vozniku, da naj zapusti avtomobil, ker bo odalej sam vozil. Voznik je ubogal in bandit mu je kmalu izginil s tovornim avtomobilom izpred oči.

Pred štirinajst dnevi so pa mešarski tvrdki Roberts & Caks ukradli na ravno tak način za dva tisoč dolarjev mesa.

Droblj

— Dva rebelna voditelja, major Pablo Ramirez in lejtant Jacobo Gonzales, ki sta vzpirla lokalno revoluto proti Obregonovi vladi v Mehiki, sta bila te dni obsojena na smrt.

— Ruska sovjetska trgovska misija v Rimu je odpotovala domov, ker je italijanska vlada ni hotela zaščititi pred fašističnimi napadi.

— Oblička legislatura je s majhno večino zavrgla predloga za ustanovitev državne policije.

— Grki so izgubili 6200 mož, ubitih in ranjenih v novi turški ofenzivi na južni strani fronte v Mali Aziji. Grške čete se neprestano umikajo na vseh črti.

— Iz Berlina poročajo, da je Francija ponudila Ameriki svoje zapadnoindijske otoke za dolg, ki ga je naredila med vojno.

— Kanadčani v Windsorju so razbili shod ameriškega protifaškega apostola Pustytota Johnsona, ki je že lani v Londonu izgubil desno oko na shodu. Policija je spremljala apostola vode iz mesta.

— Danaki industrijski magnat Ballin je izvršil samomor v Kopenhagenu valed kraha na borzi.

— Japonsko časopisja prerokuje nove mirovne konference. Japonci si tolmarijo zadnje Hughesovo noto, da je Amerika definitivno zavrgla versajlsko mirovno pogodbo.

— Dva tisoč pekarskih pomočnikov je zastavljalo v Lisbonu na Portugalskem. Vlada je odredila da vojaški peki okupirajo pekarije kolikor jih morejo.

— General Allen, poveljnik ameriških čet v Nemčiji, je ukazal tovarnarjem v ameriški okupacijski coni, da ne smejo zapreti tovarn brez dovoljenja ameriških vojaških oblasti.

— Delavci v Benetkah so stopili v generalno stavko valed napada fašistov na socialiste. V boju je bila ena oseba ubita in 18 ranjenih.

— 21 oseb je bilo ubitih in veliko številno ranjenih v koliziji na centralni železnici v Braziliji zadnji petek. Nareda se je zgodila blizu Rio de Janeira.

— Organizirani delavci v Brisbane, Avstralija, so kupili kinogledališče, v katerem bodo kazali samo delavske dogodke in drame v slikah. Delavci namenjajo kupiti gledališča tudi v drugih mestih.

— Vlada v Novi Zelandiji je prepovedala debato v parlamentu o principu samoodločevanja. Delavska stranka je protestirala, a brez uspeha.

— Dva delavca sta bila ubita in štirje ranjeni pri eksploziji v tovarni Miller Rubber Co. v Akronu, Ohio, v tork zjutraj. Tovarna je v razvalinah.

— John Dubce iz Cleera, Ill., je dolgoval Danu Jagru \$325. Pred par dnevi je John odšel Danu \$7500 v samih novih petdesetkih, rekoč: "To je tvoj denar s obrestmi vred." Dan je bil srečen, dokler mu niso detektivni povedali, da je denar ponarejen. Sodnik Landis ima zadnje besedo.

— V Hammond, Ind., je vlak povelji avtomobil s elegantno družino. Dva otroka sta mrtva, njuna oče in mati pa teško ranjena.

— Iz Londona poročajo o novi bitki v Corku na Irskem. Več civilistov je bilo ubitih. V tovarni voz s vojaški je bila vržena bomba.

— Devet "indfunkinov" je že bilo izdanih proti lastnim krojačkim delavcem v New Yorku.

RADOST IN VESELJE

naslednje doma v domovini, izdane dobe vest od svojih in Ameriki. Ali veselje je veliko, valje ako prejamejo pomoč v denarju od svojih sodržavnikov in Ameriki.

AMERICAN UNION BANK

polnija denar v JUGOSLAVIJO najceneje, najhitreje in najvarneje. Ako imate potrebo za denar v domovino BREZ JAVNOGA ZAPOSLEDJA, tedaj pišite nam takoj na pošto.

ULOGE

prilaga vam po 4% obresti in val denar je pri nas vedno naložen. Izplačamo vam uloge vsek čas brez vsake obzila v naglo.

PRODAJAMO "SIFKART"

farne notranje. Različne pos. Za pošto plača na:

AMERICAN UNION BANK

JOHN NEMETH, pred., 10 East 42nd St., New York, N. Y.

FRISLJEVANJE V AMERIKI VTEGNE BITI PREPOVEDANO

Kdor bi hotel stati v Ameriki, naj si da hitro pri nas naroči pravočasno, tako da ostane v Ameriki krajši čas dovolj, da se izplača brezplačni potni list.

Za vsakega potnika ali potnico lasti pravi brezplačni denar.

MATIJA SKENDER

Javni notar na Ameriki in star kraj.

2227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

Severna zdravila vseh vrst
vseh vrst in oblik

Srbeče kožne bolezni

so mnogokrat nepremisljive. Pokušajte se v obliki posebnih kreme, mazilk, losionov in kar je najprej potrebna — ti znaki nepremisljivega srbe, dražijo in povzročajo pekočo senzacijo, ki prinaša mučnino, da se praska na prisodetih mestih, kar je pa še slabše. Ne trpite tega. Poskusite to.

Severa's ESKO

Često Severa's Mazilo za kožo antiseptičnega mazila za srbeče in vneto kožo in kmalo boste dosegli zaščiteno odpuščanje. To mazilo vije vsa srbeča pri tisti lji, dokler, ki so ga povzročili proti srbečim kožnim boleznim različne vrste. Ti so izšli v njem izvrstno slipe — tako boste izšli tudi vi. Na prodaj pri vseh dobrih lekarnah. Gostite.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

POBLASTILA

dela MATIJA SKENDER je 12 LET za rojake po celi Ameriki. On je mora voditi, kako se pooblastila izdelujejo. Pili mu in razložili svojo zadevo, pa ti bo naradil vse pravilno, da ti na bo moglo grant prodan s nepravilnim pooblastilom.

DOMAČA ZDRAVILA

katera priporoča magr. Knapp, imam vedno v zalogi

PIŠITE PO BREZPLAČNI CENIK.

MATEJ FREEDR

P. O. Box 772, City Hall Station, NEW YORK CITY.

POTNI LISTI

Kadnji čas smo imeli skoro vsak teden druge določbe glede dobave jugoslovanskih potnih listov. Od 1. marca pa je spet nova odredba, da mora vsi vsaka potnik na potni list papež v stari kraj na vlado v odobrenje. Valed tega bo vsake par mesecov, predno bo moglo dobiti potni list. Kdor torej želi potovati na polje, se mora takoj ploviti potnik, ako hoče dobiti svoj potni list pravčasno.

Na italijanske in ameriške potne liste ostanejo stare določbe. Rojaki s ameriškim potnim listi lahko potujejo v Jugoslavijo, kadar hočejo. Na nadaljna pojasnila o potnih listih, o kretanju parnikov id., pišite na naš naslov.

FRISLJEVANJE

Vidjuj temu, da so nekateri ne "vse-vedski" se vsi masovno lagali ljudi s trditvijo, da bo s 4. marcem priseljevanje ustavljeno, naj poudarimo, da je 4. marec za nami a nove naselbinske postavbe še vedno nimamo in tudi ne vemo, kdaj je bomo imeli. Sedaj je še stara postava v veljavi in bo v veljavi vsaj še nekaj mesecov, ako več ne. Naši rojaki imajo torej še vedno dovolj prilike, da dobe k sobi svoje sorodnike. Pišite nam po nadaljna navodila.

DEKAR

Priprosta pamet nam pove, da sedanja vrednost dolarja napram jugoslovanski kuni ni naravna, ni opravičena, temveč umetno vdržana in valed tega ni trajna. Po našem mnenju dolar ni več vreden kakor 40 jugoslovanskih kron. Kolikor dobimo naj več dolžimo takorekoč "na bank". To naravno in neopravičeno razmerje se ne more vdržati. Krome skore ne morejo biti cenjene kakor so. Ako vam je na tem, da se okoristite s sedanjimi cenami, tu imate svoj "šanson", ne zamudite ga.

Imamo izvrstne dirakine sveto s starokrajnimi denarnimi zaprti in vam smo lahko točno postavljene boditi, da hočete potniti denar na kakšno osebo ali pa, da ga nalozite v kak senzativni denarni naved. V tem slučaju vam ni potrebna kreditna knjižica in do tje, da dobiti Vi hranilno knjižico v roko, smo mi odgovorni na denar. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Za vse drugo se obrnite na slovensko banko:

ZAKRAJŠKE A ČESKE

70-0th Ave. NEW YORK, N. Y.

Slovenska Narodna Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904.

GLAVNI STAN: 2657-29 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor:

UPRAVNI ODESEK:

Predsednik Vincens Cuhar, podpredsednik Anton Hrach, Box 146, Conansburg, Pa. gl. tajnik Matthew Turk, tajnik bolnišniške oddelke Paul Berger, gl. blagajnik John Vagrish, upravitelj glavnih filij Gollan.

FOROTNI ODESEK:

John Underwood, predsednik, 406 Hay St., Springfield, Ill., Martin Solomnik, Box 276, Barberton, Ohio, Jos. Radlich, Box 432 Southon, Pa., Frank Semak 2800 Prosser Ave., Cleveland, Ohio, John Krusac, 225 First St., La Salle, Ill.

BOLNIŠKE ODESEK:

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2657-29 S. Lawdale Ave., Chicago, Ill. VZGODNO OKROŽJE: Jos. Ambrožič, Box 286, Moon Run, Pa. Anton Radlich, Box 73, Wick Haven, Pa. ZAPADNO OKROŽJE: Anton Rular, Box 104, Green, Kans., na jugozahod. Leo Kuhar, Box 248, Gilbert, Minn., na severozahod.

Nadzorni odbor.

Matt Petrovič, predsednik, 597 E. 140th St., Collinwood, Ohio, Jos. Ambrožič, 418 Pierce St., Eveseth, Minn., Peter Bernik, 3183 S. Harding Ave., Chicago, Ill.

Tiskovni odbor.

Vincens Cuhar, John Underwood in Matt Petrovič.

Združitevni odbor.

Predsednik: Frank Abt, 5134 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. John Trébi, Box 161, Lawrence, Pa. John Grom, 948 Englewood, Detroit, Mich. Jos. Skuh, 1101 E. 62 St., Cleveland, Ohio. Mary Ushvil, 1846 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6203 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETE": Jela Zveršič.

POZORI — Korespondenca s gl. uredniki, ki deluje v glavnem uradu, se vrši preko VSA PISMA, ki se nanašajo na posla gl. predsednika in na vsakega Predsednika S. N. P. J., 2657-29 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. VSE KADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVE: Bolniške tajništvo S. N. P. J., 2657-29 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. DENARNE POBLASTIJE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vabe se naslovi: Tajništvo S. N. P. J., 2657-29 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. VSE KADEVE V ZVEZI S BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2657-29 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. Vse petične glade pošiljajte v gl. izvrševalnem odboru na naj pošiljate M. Petroviča, predsednika nadzornega odbora, gl. urednik je splošno. Vsi predaji na gl. poročni odbor se naj pošiljajo na naslov: John Underwood, 406 Hay Street, Springfield, Ill. Vse petične pravi uvedbo glavnih se naj pošiljajo na naslov: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-29 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. Vsi predaji in drugi spisi, nanašajo, splošno, navedeni in sploh vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-29 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

DR. JOSE V. GRANEK
ZDRAVNIK

Uradne ure so: 10:00 zjutraj do 2:30 popoldne.

845 E. Ohio Street
Telefon Cedar 2388
N. E. PITTSBURGH, PA.

Edini starokrajški SLOVENSKI ZDRAVNIK v Pennsylvaniji

Dr. M. Milojevič

preje vojaški zdravnik in vodilni zdravnik dolžne bolnišnice v Gradcu na Štajerskem.

417 W. Wood Street
PITTSBURGH, PA.

PRIPOROČILO

V zalogi imam sedaj dobre čevlje za moške in dečke po umernih cenah. Pridite in se prepričajte.

Popravljam tudi stare čevlje. Delo izvršeno točno, dobro in po ceni. Se priporoča vaš rojak.

JACOB ADAM,
1845 West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

OGLAS.

Opozorja se Slovence, Hrvate in druge Jugoslovane, da se bude vrtila dne 30. aprila popoldan javna dražba (Auction Sale) posvetva "Illiria". Posvetva sestoji iz poslopja, v katerem se nahaja "Grocery store" in še treh drugih poslopij; vse je v dobrem stanju. Prodalo se bo skupaj ali pa separatno. Loka meri 100x140 čevljev. Nama zemlja v tej okolici se ceni nad \$10.000.00. Vaak, kdor pride na dražbo, si lahko ogleda poslopja od 1. do 3. ure popoldan, dne 30. aprila 1921. Vaak licitant naj ima gotov denar kot naplatislo ali pa certificirani ček od banke. Ne pozabite te prilike posebno trgovci. Tu je središče slovenske naselbine. Grocerija je prva in največja med Slovenci in Hrvati.

JOHN ERMENC,
Real Estate Milwaukee, Wis.

Največja Slovenska Banka v Ameriki.

V 3 TEDNIH VAM POSLJEMO in v šestih tednih

Vaš denar, ki ste ga namenili za svoje v staro domovino

boste prejeli lastnoročno podpisano potrdilo od prejemnika denarja.

Denar pošiljamo po dnevnom kursu. Naša banka stoji pod državnim nadzorstvom in lahko nam brez skrbi poverite svoj denar.

Prodajamo vozne listke (Sifkarte) za vse parnike, ter vam pripeljemo tudi svoje i starega kraja. Izgotavljamo tudi pase (pose) in vse drugo kar je potrebno za potovanje iz Amerike v domovino in iz domovine v Ameriko. Pišite nam za pojasnila v slovenskem jeziku.

Slavonic Immigrant Bank,
436 WEST 23rd STREET NEW YORK, N. Y.

Kapital \$100.000.00 Rez. zaklad \$30.000.00

DOPISI.

Aspen, Colo. — Najbrže le malo čitatelj Prosvete ve, kje je mesto Aspen, Colo. Ako le hoče vedeti, kje je, naj povem, da se nahaja v takem kraju, da pol leta obseva sonce eno stran hriba, drugo polovico pa drugo stran, mesto pa le takrat, ko mrzne. Proga železnice D. & R. G. R. R. Co. je zgrajena tudi samo do tega mesta in ne dalje. Torej, mogoče lahko mislite, v kakem kraju se nahaja to mesto.

Toda pred nekaj leti je bilo pa tukaj vse drugače. Mesto je po postnem izročilu šlo do 20.000 prebivalcev, sedaj pa šteje komaj okrog tisoč. Da je število prebivalcev padlo tako nizko, je vzrok največ ta, ker so tukajšnji rudniki srebrne in svinčene rude že skoraj popolnoma izčrpani. Toda kljub temu se nahaja v zemlji še precej rude bodisi svinčene, srebrne ali pa cinkove in dobi se še celo na površju zemlje. Toda verjetno imajo vpeljan nek popolnoma svoj nalet za izkoriščanje rudnikov, namreč da od dajo gotov kos zemlje kakemu rudarju v najem, da sam na svoje stroške kopije rudo, katero potem oddaja kompaniji proti zotovemu plačilu. Da največkrat dela zastoj kak tak ravno je samoumevno. Ako je takemu namenjniku usoda mila in pride do bogate žile srebrne ali svinčene rude, pošlje rudo kompaniji, od katere je vzel v najem svet, kompanija potem odpošlje to rudo v razne toplotne, da jo prečisti.

Ako ruda vsebuje dovolj srebra, svinca ali cinka potem jo kupi, drugače pa odkloni. Seveda, da dotični rudar mora pri tem tretji vse stroške, kopanje rova, stroške preizkušnje in druge podobne, da nazadnje v resnici dela rudar popolnoma zastoj, in da mu ne ostane drugega kot žuljave roke, ker navadno kompanija vzame tudi še precej za svoje stroške.

Na dnevni plači tukajšnje kompanije dosedaj še niso nič trgal, ker niso imeli komu, ker je vposlenih zelo malo število delavcev, da bi delali za dnevno plačo. Kompanije namreč obratujejo zelo malo število rudnikov, večinoma vse rudniške oddaje v najem, kot sem zgoraj pojasnil, samo da imajo kompanije večji profit.

Brezposelnih delavcev je tukaj zelo veliko število, čakajo na milost in delo od Wall Streeta, katere pa ne bodo dočakali. Kajti gospodje, ki imajo svojo "obr" v Wall Streetu in svoje domove v Kaliforniji ali Floridi imajo neomejeno moč za nekaj časa v rokah, katero smo jim delavci 2. novembra l. l. izročili. Kakor bodo oni igrali, tako bomo mi morali plesati.

Rojaki in rojakinje širom Zdr. držav, kakor nam tlači in guli sedanjí kapitalistični sistem, tako je postal žrtev tega sistema tudi nesrečni rojak John Kočevar, ki se nahaja v Telluride, Colo., v prelovalnem zaporu. Tudi on vzklikne in prosi pomoči. Kje jo bo dobil? Ali v Wall Streetu? Gotovo ne! On jo išče pri nas, svojih rojakih, svojih soprotnih. Rojaki, ali bomo predali njegovo milo prošnjo? Ali ne slišite mile in v sree segajoče prošnje njegove žene v stari domovini, ki ji je bil ugrabljen njen mož, edina pomoč? Ali ne slišite mlo jokanje njegovih nedolžnih otrok, ki zamah kličejo "Atci, kje si? Pridi k nam!" in stezajo svoje ročice po svojem reditelju, ki se na njihaja v ječi kot največji zločinec, ki je pa postal žrtev kapitalistične zarote. Ali naj vse to dopustimo? Ne, in še enkrat ne! Dobro vemo, da si sam ne more prav nič pomagati, on je brez moči. Odvisen je od nas rojakov. In naša najsvetejša dolžnost je, da mu pomagamo z vsemi našimi sredstvi, da mu bo lahko dokazali nedolžnost, ker nedolžen je, o tem sem tako sveto prepričan, kot sem jaz sam popolnoma neprizadet pri celi stvari in kateri drugi rojak.

Rojaki, in bratje, poklino na delo, zbiramo prostovoljne prispevke, da bo odbor, ki se je zavezal za njegovo osvoboditev, imel dovolj finančne podpore, da bo lahko vodil obravnavo. V imenu nesrečne njegove družine v starem kraju, vas rotim in prosim, rojaki in bratje SNPJ širom Zdr. držav, darujte v njegov obrambni sklad kolikor vam le dopuščajo razmere. Ne pustite svojega

nesrečnega rojaka, da bi bil po nedolžnem obsojen v ječo, pravi krivci bi se na veselili prostosti! — **Louis Kašček.**

Cleveland, O. — Članstvu društva "Naprej" št. 5 SNPJ naznaja, da je kampanja za pridobivanje novih članov še vedno v teku in do konca tega meseca plača ena jednota zdravniško preiskavo. — Bratje in sestre, potrdite se ter pridobite še kolikor le mogoče novih članov. Na zadnjih dveh sejah je pristopilo 25 novih članov. Opozorite vaše znance in prijatelje na izredno ugodno priliko, katero nudi jednota in društvo "Naprej" ali ste vpišali svoje otroke v mladinski oddelk SNPJ? Če jih še niste, vpišite jih takoj, ker tudi za otroke so iste ugodnosti kot za odrasle članke: zdravniška preiskava je prosta, pristopnine ni nikake in asessment za prvi mesec se povrne v obliki nagrade. Slovenska narodna podporná jednota nudi članom mladinskega oddelka največje ugodnosti, katere ne nudi nobena druga slovenska podporná organizacija, o čemur se lahko prepričate, ako pogledate pravila mladinskega oddelka, katere lahko dobite vsaki čen pri meni na domu, 1134 E. 63rd Str.

Opozorjam člane društva "Naprej" št. 5 SNPJ, da se vrši v soboto 30. aprila zvečer izredna seja v svrhu sprejemanja novih članov, ki se prijavijo ta mesec. — Član, opozorjam vas, pojdite na delo in tekmuje med seboj, kdo bo pridobil več članov in kdo bo deležen največje nagrade. — **Ludvik Medvedek, tajnik.**

Ole Elum, Wash. — Društvo "Dobrodošli" št. 79 SNPJ išče brata Francka Rashich ali Bašek. Omenjeni brat dolguje na assessmentu že za dva meseca; ker je bil ves čas svojega bivanja v tukajšnji naselbini in vester član društva, ki je redno plačeval svoje prispevke, je društvo založilo za njega assessment iz svoje blaginje. Omenjeni brat se je zadnjič zglasil tajniku meseca februarja in prošil, da naj se plača iz društvene blaginje, da bo v kratkem poslal dotični znesek. — Od onega časa pa ni nobenega glasu več o njem. — Valed tega prostoma brate Slovence in Hrvatse v Beverly Hills, Cal., ako je kateremu znan sedanji naslov omenjenega brata, da naj to sporoči tajniku društva "Dobrodošli"; društvo je mnenja, da se je temu bratu pripetila kakšna nesreča. — **Franz Orlich, tajnik, Box 598, Ole Elum, Wash.**

Willock, Pa. — Opozorjam člane in odbornike krajevnih organizacij JRZ, ki pripadajo okrožni organizaciji št. 1, JRZ v zapadni Pennsylvaniji, da se vrši prihodnja redna seja te organizacije 17. aprila t. l. v Presto, Pa., in prične točno ob eni uri popoldne.

Ker je na dnevnem redu te seje več zelo važnih zadev, kot n. pr. poročilo delegata IV. redne konvencije JRZ, ki se je vršila 11. in 12. marca t. l. v Chicagu, Ill., je dolžnost slehernega, da se udeleži te seje, na kateri se bo razpravljalo tudi o nadaljnjem delovanju organizacije. — Član in rojaki, udeležite se te seje. — **Jos. Peternel, tajnik.**

La Salle, Ill. — Kot čitam v Prosveti, kateri list pazno prečitam, ker je edini pravi delavski list, ki zvesto stoji na straži delavstva, so delavke razmere takorekoč po vseh krah Zdr. držav in tudi v Evropi pod niso, in da je delavstvo vespovsod izkoriščano.

V zadnjem času so časopisi precej poročali o avstrijskemu eks-kajzerju, ki je hotel na vsak način biti avstrijski cesar ali pa vsaj ogrski kralj. Toda iz poročil je razvidno, da mu ne gre vse tako gladko, kot je želel in da mu je tudi na Oskrem impedito, ker se posebno "mala entente" protivi temu, in ki ima tudi dovolj vzrokov, da zabrani izgnanemu cesarju Korfu postati zopet ogrski kralj. Popolnoma pravilno je, da se prepreči taka namera takoj v začetku. Smešno

se mi pa vidi to, da se tudi Jugoslavija repenci, saj vendar tudi v Jugoslaviji vlada monarh ali kralj, Črni Jurij, po "milosti božji." Ali je tudi že med "monarhi po milosti božji" nastala tekma za prestole, in ali ne pomajajo nobene razredne zavednosti?

Pred par dnevi sem čital dopis brata Kezeleta, ki se zopet nekaj repenci in razumno v zelo slabem tonu. Pred par meseci je tudi precej rogovilil v Prosveti in nasproval, da bi Prosveta izhajala dnevno, ker ima list primanjkljaj, in še posebno nasproval, da bi se list povečal. Ne moram se spuščati v detajle ali podrobno odgovorjati na Kezeletovo učenost, omenim naj le to, ako bi bil Kezele v resnici tako učen, kot si domišljuje, bi takoj na prvi pogled sprevidel, da je Prosveta najboljši agitator organizacije, katere član je tudi on, in ako mu je ta organizacija kaj pri sre, bi moral delovati na to, da se Prosveta razširi in poveča.

Opozorjam člane tukajšnjega samostojnega društva "Edinost" da se udeležijo polnoštevilo glavne letne seje dne 17. aprila t. l., ki prične točno ob eni uri popoldne in se vrši v prostorih Slov. nar. doma. Kdor izmed članov se ne bo udeležil te seje in ne navedel kak tehten vzrok, bo kaznovan kot določajo pravila. Na tej letni seji bo volitev novega društvenega odbora za prihodnje poslovne leto 1921-1922 in poleg tega je tudi še več zelo važnih zadev, o katerih bo treba ukrepati in razpravljati. — Član, udeležite se polnoštevilo. — **Leonard Alpner, tajnik.**

Kansas City, Kans. — Marsikateremu se pripeti kaj nenavadnega, tako se je tudi meni, kar ne bom tako z lepá pozabil. Pred nekako osemimi dnevi je prišel k meni nek mlad fant in me prošil, da naj mu dam kaj jesti, ker je silno lačen. Jaz sem mu postregel kolikor mi je bilo le mogoče, ker sem videl, da je bil fant v resnici potreben okrepčila in ker sem bil že sam enakí zadregel pred nekaj leti. Pripraveval mi je, da je že dalj časa brez dela in da istega ne more dobiti, prihranki, kolikor jih je imel, so mu pošli in da je sedaj primoran beračiti. Pripraveval mi je tudi, da je bil v armadi Zdr. držav za časa vojne in da se je boril proti Nemčiji. Za plačilo, ker se je boril proti avtokraciji, je pa sedaj prisiljen prositi kruha od hiše do hiše in da nima, kamor bi položil svoje trdno glavo. Ko se je najjedek, se je prav lepo zahvalil in odšel.

Danes, 7. aprila, pa pride zopet k meni in mi pripoveduje, da je dotični večer, ko se je pri neni najedel, šel spati v neki železniški voz in z njim nek njegov tovariš. Zagnčili so ju pa železniški detektivi in odgnali na stražnico kot kakke zločince. Na policijski sta bila obsojena, on na 40 dni in njegov tovariš pa na sto dni radi potepanja. On sedaj dela v restavraciji in ne dobi nikake plače, ampak delati mora za kazen, da bo odslužil na ta način svojo kazen. Seveda delati mora pod policijskim nadzorom. — Tako se godi pri nas v Kansas Cityju.

Kot je gotovo že znano čitateljem in naročnikom Prosvete smo tukaj ustanovili društvo "Bodočnost", ki pripada največji slovenski podporni organizaciji Slovenski narodni podporni jednoti, ki prav dobro napreduje, kljub temu, da imamo za preke vsenaokrog. Glavna zapreka je slab delavski položaj, ker se dela zelo slabo, zaslužek majhen in veliko brezposelnih. In teh razmer se bomo gotovo prej naveličali kot pa privadili. Druga zapreka je pa ta, ker nekateri rojaki ne vedo oziroma ne vedo, kaj je to društvo "Bodočnost" št. 408 SNPJ in še celo naš slovenski fajmošter ne ve za naše društvo, akoravno zborujemo v dvorani, ki je oddaljena od njegove cerkve komaj dva bloka. — Nekega dne v mesecu januarju je prišel v tukajšnji naselbino nek rojak in star član SNPJ s svojo soprogo. Prišel je iz Pennsylvanije in pripadal k društvu "Planinski orel" št. 365 SNPJ. Omenjeno društvo mu je naročilo da naj pristopi k tukajšnjemu društvu, da ne bo imel kakih nepotrebnih sitnosti. V tem času je pa njegova soproga zbolela. Kot je on pripovedoval posame, ni nikakor mogel najti tajnika tega društva niti, kje da društvo zboruje. Obrnil se je na

nekega rojaka in ta navihane je svetloval temu rojaku, da naj gre vprašati k župniku, "gospod bodi gotovo vedli, kje je to društvo". Ta rojak je takoj šel k gospodu fajmoštru in vprašal, kje zboruje to društvo in kje bi našel tajnika. Gospod so mu pa rekli, da ne vedo prav nič za kako tako društvo.

Ob časi ustanovitve je pa presneto dobro vedel za to društvo, ker je o njemu še na prižnici pridigoval in grozil vsem rojakom, da bodo črtani vsi iz cerkvene knjige in da ne bo noben član tega društva pokopan po katoliškem cerkvenem obredu. Precej slab spomin imajo naš gospod fajmošter; sicer pa kdor noče vedeti pa noče. Ne vem, kako bi se pošutili naši dušni pastirji, ako bi tudi mi tukaj naseljeni rojaki ne hoteli vedeti o kaksi slovenski fari in o gospodu fajmoštru. Mislim, da bi bolj za lastno gledal.

Omenim naj še, da smo imeli letos precej tople zimo; saj je bilo ravno prav, saj smo morali plačevati premož po 12 dolarjev tosa. — Na evetno nedeljo so pa gospod fajmošter "žegnali" drva in na veliko soboto pa kruh, meso hren in še druge stvari. Sedaj bomo mi živeli "žegnati božji" gospod fajmošter pa naše dolarje, tako da smo vsi nekaj deležni, in mi smo zadovoljni gospod fajmošter pa tudi. — **Jakob Kraina.**

Ole Elum, Wash. — V prosveti št. 74 sem čital dopis Matt Kezeleta, ki je v resnici umtovor. Najprvo bi rad vedel, ali je Matt Kezele premožar ali kakli zdravnik ali pa mogoče še celo doktor vsega prava. Čital sem že več dopisov brata Kezeleta, in še vedno sem se šudil njegovim dopisom.

V dopisu, ki je bil priobčen v Prosveti št. 74 razpravlja o alkoholizmu in koliko da škoduje ljudstvu alkohol, in da je vzrok boleznim in da so sploh opojne pijače največja škodljiva človeškemu organizmu. Čudim se bratu Kezeletu in njegovemu dopisu pa še bolj, ker bi že mogel vedeti, da zdravniški velikokrat predpiše alkohol kot najsvetnejše zdravilo zoper marsikako bolezen. Zdravniški tudi velikokrat priporočajo raznim bolnikom, naj življajo žranje in vino. Nadalje piše, da je alkohol vzrok, da toliko ljudi boleha na sušici. Čital sem že marsikaj in tudi razprave, da je sušica morila ljudi že pred več sto leti, ko ljudje še niso poznali tako alkohola kot ga sedaj. Vzroki sušice so vse druge in ne v alkoholu; največ težko delo, bivanje v neudravnih in nečistih stanovanjih, v katerih nima sonce in sveži zrak dostopa. Nadalje piše Kezele, da je alkohol v veliko škodo SNPJ. Jaz pač ne vidim, da bi SNPJ imela kakko škodo od alkohola, pač pa veliko njenih članov umrje predzgodnje smrti vled težkega dela v rudnikih in tovarnah, ker velikokrat morajo garati noč in dan v prahu in nečistem zraku in so v vedni življenjski nevarnosti. Nadalje piše, da bi moral biti gl. odbor SNPJ opreznosti glede priobčevanja dopisov, ki so v škodo članstvu. Jaz ne razumem, kako pride Kezele s tem priporočilom na dan. Po mojem mnenju ima gl. odbor že itak dosti dela brez tega, da bi določeval; kake dopise smejo v list in kake ne in mislim tudi, da gl. odbor se ne brige kdo izmed članov pije in kdo pa ne. — Dalje navaja Kezele neko sliko razmer v neki vaši ali okraju v Franciji, kjer po njegovem mnenju ljudje marajo, izvršujejo samomore in zločine samo radi tega, ker življajo alkoholne pijače. Toda bratu Kezeletu bi lahko dokazal, da veliko ljudi umre v zgodnji mladosti, ki ne pijejo nobenih opojnih pijač, da izvršijo samomor, ki niso nikdar v svojem življenju poknili kapljice opojne pijače; in isto je tudi s kriminalnimi zločini. Nasprotno pa lahko tudi dokazem, da so ljudje živeli nad sto let, ki so redno uživali alkoholne pijače, da so bili najboljši člani človeške družbe, ki so že v zgodnji mladosti pričeli življati opojne pijače.

V zadnjem odstavku piše, da bi se v uredništvu ne smeli ozirati na dopise pijanih, dopisnikov, in da je pa za take dopise vedno dovolj prostora v Prosveti, dočim romajo boljše dopise v koš. Jaz nisem noben pijanec, toda kljub temu rad spijem kozarec dobrega čna,

seveda, ako ga dobim, in po mojem mnenju je dopis br. Kezeleta bolj sposoben za koš kot pa da bi bil priobčen v Prosveti.

Jaz sem član Slovenske narodne podporne jednote in Narodne hrvatske zajednice, in ko sem bil član društva "Sv. Peter in Pavel" št. 60 NHZ v Gibson, N. Mex., kjer smo vedno živeli v najlepši slogi in prijateljstvu; sedaj sem pa že dve leti tajnik društva št. 79 SNPJ, in še vsakokrat sem bil izvoljen soglasno. In ves čas, odkar sem član omenjenih podpornih organizacij, nisem še nikdar poslal v javnost kak tak dopis, kot je Kezeletov, ampak vedno takega, ki je bil v korist jednoti in članstvu in tudi v čast.

In ta dopis sem poslal v javnost le radi tega, ker bi rad vedel ali je brat Kezele premožar ali pa kak profesionalist oziroma doktor prava ali zdravstva, ker vedno pošilja tako učene dopise v javnost.

SPOZNAJTE RESNICO!

Resnica je največji sovražnik teme, nevede, ignorance. Kdor čita dobre poučne knjige, ima najboljše orožje v rokah proti lažem in nevedu.

Kdor se hoče seznaniti z resnico, kako je nastal človek in odkod izvirajo njegove prirojene navede v mladosti, mora čitati knjigo ZAKON BIOGENE-ZIJE, katero je izdala Književna matica S. N. P. J. Knjiga je trdo vezana, ima več slik in stane \$1.50 s poštno vred.

Kdor hoče imeti jasno sliko razmer, v katerih žive delavci v Ameriki, ki postanejo žrtve prostitucije in pridejo v roke zdravniških mazačev, naj čita knjigo ZAJEDALCI, katero je tudi izdala Književna matica S. N. P. J. Knjiga je trdo vezana, šteje 304 strani in stane \$1.75.

Kdor naroči ohenem obe knjigi, Zajedalce in Zakon biogeneze, ju dobi za tri dolarje poštno prosto. Naročja prejemata tajnik Književne matice:

FRANK ALEŠ,

2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

seveda, ako ga dobim, in po mojem mnenju je dopis br. Kezeleta bolj sposoben za koš kot pa da bi bil priobčen v Prosveti.

Jaz sem član Slovenske narodne podporne jednote in Narodne hrvatske zajednice, in ko sem bil član društva "Sv. Peter in Pavel" št. 60 NHZ v Gibson, N. Mex., kjer smo vedno živeli v najlepši slogi in prijateljstvu; sedaj sem pa že dve leti tajnik društva št. 79 SNPJ, in še vsakokrat sem bil izvoljen soglasno. In ves čas, odkar sem član omenjenih podpornih organizacij, nisem še nikdar poslal v javnost kak tak dopis, kot je Kezeletov, ampak vedno takega, ki je bil v korist jednoti in članstvu in tudi v čast.

In ta dopis sem poslal v javnost le radi tega, ker bi rad vedel ali je brat Kezele premožar ali pa kak profesionalist oziroma doktor prava ali zdravstva, ker vedno pošilja tako učene dopise v javnost.

Brat Kezele naj nikar ne misli, da ga jaz nameravam s tem dopisom kaj napadati, ne. Rečem pa samo to, da njegov dopis ni bil za javnost. — **Franz Orlich, tajnik društva "Dobrodošli" št. 79 SNPJ.**

Milwaukee, Wis. — Delavskih razmer ne bom opisoval, ker nas kapitalizem izkorišča vespovsod enakost, in ravno tako tudi tukaj ne pozna nobenega usmiljenja. Toda, kaj hočemo! Vidimo, da delavstvo še ni spregledalo, kar nam jasno dokazujejo zadnje mestne občinske volitve. Da bi pojasnjeval vzroke, zakaj niso prodni kandidati, ki so kandidirali na socialistični volilni list, ni moj namen. Vsak treznomisec delavcev mora priznati, da se samo z zabavljanjem ne doseže ničesar, še manj pa koristi. Treba je, da postanemo bolj aktivni na političnem in kulturnem polju. Na političnem zato, da bomo poslali svoje zastopnike v postavodajne zbornice; na kulturnem pa, da povzdignemo naš duh nekoliko višje od zabavljenja samega.

Slov. soc. klub se je ponovno oživil k bolj aktivnemu delu. Da je pa delo uspešno, je treba srečev, gnutnih in moralnih. V ta namen sta slov. soc. klub in dramski odbor slov. soc. pevskega zbora "Naprej" sklenila prirediti veliko pomladansko zabavo z popoldanskim in večernim programom. Od strani sem slišal, da bo program vseboval izredno zanimive točke, bodisi pevske, koncertne in tudi dramske.

Naj navedem nekaj točk iz programa, — in kogar zanimiva lepo petje, lepa godba, ta ne bo izostal ali prišel — prepozno — pomnite, zabava se vrši 17. aprila v "South Side Turn Hall" — da opozorim na to prireditve: Popoldne nastopijo razni pevski zbori, kot moški zbor "Naprej" s pesmijo "Lahko noč", uglasbil H. V. Volarič; mešani zbor slov. pevskega kluba "Zvon" se pesmijo "Na goro", uglasbil A. Medved; hrvatski pevski zbor "Vjenac" s pesmijo "Hrvatskoj"; mešani zbor slov. pev. kluba "Danica" s pesmijo "Na zvezda" uglasbil A. Medved, poje mešani zbor. — Med pomembnejšimi nastopi svira znani orkester "Phoenix musical circle" same izbrane komade. — Po končanem popoldanskem programu sledi prosta zabava in ples do sedme ure zvečer.

Sleheremu je dobroznano, koliko truda imajo pevski zbori v vajam in drugim, zatorej se pričakuje, da bodo rojaki ljubitelji petja in dobre zabave vsaj enkrat

točni in napolnili dvorano še pred pričetkom programa. Pozno prihajanje v dvorano povzroča sum in hrup, moti pevce in krati udeležencem užitek. — Rojaki, apeliram na vas, vpoštevajte to in bodite točni!

Na večernem programu je šalo-igra "Moč uniforme". Komur je že znana ta igra, mi ne bo oporekal, če trdim, da je to ena najlepših šalo-iger, ki so dosedaj izle v slovenskem jeziku. Pripravljen je vsakdo lahko, da se bo navil dovolj zabave in da se bo tudi nasmejal do sitega. Posebnost v tej šalo-igri so pevske točke; n. pr. šid Majer pove v svoji pesmi, kaj on misli o židih in denarju; eksikator se v svoji pesmi ponaša s svojo visoko službo. Največ pa poje krojaški pomočnik Mfiek in Liza; skupen nastop teh dveh je izredno krasen. Kdor bo slišal samo petje v tej igri, bo že lahko zadovoljen s celim večernim programom. — Poleg tega so pa še posamezni prizori v tej šalo-igri zelo krasni in tudi zabavni. Videti bo reynega Čvrtina, kako bo mesli testo in delal štruklje; nadalje ples žida in "nasajeno" Agafo, občinska seja, itd. Vse glavne vloge so v rokah izvršnih igralcev, kar nas zagotavlja, da bo igra izpadla polvoljna.

Valed tega najuljudnejše vahim vse rojake v tej naselbini kakor tudi v bližnji okolici, da se udeležijo te prireditve v polnem številu. Vstopnina in cene so razvidne iz letakov. Pričetek popoldanskega programa ob drugi uri, večernega ali pričetek šalo-igre pa ob osmi uri zvečer. Najuljudnejše vajim rojake tudi iz naselbin Racine, Waukegan in Sheboygan, da se udeležijo te prireditve, ker bo to nekaj izrednega. — Na veselo svidenje 17. aprila v "South Side Turn Hall." — **A. H. ...**

Chicago, Ill. — Na zadnji moj apel na članice društva "Nada" št. 102 SNPJ za pridobivanje novih članic v naše društvo so se članice dobro odzvale. Dokaz je, ker smo na zadnji redni mesečni seji dne 3. aprila sprejele v društvo 11 novih članic, roci in piš enajst novih članic je pristopilo. To je prvi slučaj da je pristopilo na eni seji toliko novih članic, odkar društvo "Nada" obstoji. Toda to še ni vse, naše delo se ni končano in radi tega apeliramo ponovno na naše članice, da so še vedno na delu z zaviranimi rokami in agitirajo toliko časa, da pridobimo sleherni Slovence v Chicagu v naše društvo.

V zadnjem dopisu sem apelirala na čikaške može, da naj dajo svoje žene k našemu ženskem društvu in naj nam ženskam daje priliko, da se same med seboj izobražujemo. Nekoliko je to pomagalo, ali velikega uspeha ni bilo, ker še vedno moški delujejo na to, da vabijo ženske v svoje društvo. Ako moški ne odnehajo od tega, tedaj bomo me ženske primorane agitirati in sprejemati moške v naše žensko društvo, pa bomo videli, kdo bo imel več vapcha. Vas se pa že ne bojimo in ne ustrašimo, akoravno ste fizično močnejši od nas.

K zadnjemu mojemu dopisu se je tudi oglašila ena naša iz Indiane, ki je tudi potrdila moje besede glede pridobivanja novih članic v žensko društvo, da nam ti poredni moški ne gredo na roko. Želela bi, da bi se oglašile tudi še druge sestre iz drugih naselbin posebno tam, kjer obstoji žensko društvo; kjer ga pa še ni, naj ženske delujejo na to, da ustanovijo svoje lastno društvo. Torej Slo-

venke v Ameriki, pozivljamo vas, stopimo naprej in pospešimo naše korake in delamo z vso našo energijo za SNPJ, pokazimo, da smo tudi ne leenske zmogljive vsi ti deli v podpori organizaciji da bi pristopile k moškim družtvom.

Nadalje vabim vse članice društva "Nada" da se udeležijo polnoštevno prihodnje redne seje dne 1. maja t. l., ker po seji bomo imele nekaj izrednega. Kaj bo, bode potem izvede, ker ne maram tukaj omenjati, kaj bo, da bi se radovedna javnost ne učila od nas. Pridite gotovo! Mary Udovich, tajnica.

Chicago, Ill. — Pozivljamo vse sodelavce in sodelavke slovenskega kluba št. 1 J&Z, da se udeležijo v polnem številu prihodnje redne mesečne seje dne 15. aprila t. l. v dvorani SNPJ, 2957 So. Lawrence Ave. Pričetek seje točno ob osmi uri zvečer.

Na dnevnem redu imamo več zelo važnih zadev, o katerih bo treba razpravljati in ukrepati. — Po končani seji se nadaljuje diskusija o tretji internacionali, ker na zadnjem diskusijskem večerju nismo končali. Sodrugi in sodružice naj vstopujejo to da je diskusija o tem predmetu zelo važna posebno se raditega, ker se bliža občini zbor socialistične stranke in tudi kongres Jugoslovanske socialistične zveze.

Pozivljamo tudi druge rojake v Chicago, da se udeležijo te diskusije in seje, ki so javne in je vstop slehernemu dovoljen. Pozivljamo posebno one radikalce, ki vedno kričijo, da je treba današnji sistem zrušiti in spremeniti in sicer kar čez noč! Pridite in povejte, kako bi se to zgodilo. Na diskusiji se lahko kaj več pogovorimo, kot pa pri "bari"! — Frank Udovich, organizator.

Girard, O. — Opozorjam člane društva "Ljubljana" št. 49 SNPJ na sklep zadnje redne mesečne seje, da se vršijo od sedaj naprej redne mesečne seje vsako, prvo nedeljo v mesecu in pričnejo vsakokrat ob deveti uri dopoldne. To traja prihodnjih šest mesecev. — Nadalje pozivljamo vse člane tega društva da se udeležijo polnoštevno prihodnje redne seje mesečne seje, ker imamo nekaj izredno važnega na dnevnem redu. Nadalje pozivljamo člane, da plačujejo točno in ob pravem času mesečne prispevke in naj nikar ne čakajo do zadnje minute, ker s tem prihranijo tajniku mnogo dela in stiskosti. — Člani, vpoštevajte to naznanilo.

Rojakom rosno odsvetujem, da bi hodili v to naselbino za delom, ker so tukajšnje delavske razmere izredno slabe. Ogromne jeklarne so skoro vse ustavile obrat. Strojarna, last Ohio Leather Co., sicer obratuje še precej povoljno, toda kljub temu je še veliko brezposelnih v tukajšnji okolici. Delavci vposleni v tej strojni imajo sicer dovolj dela, zaslužek pa komaj zadostuje za dnevne stroške.

Kljub slabim delavskim razmeram pa tukaj naseljeni rojaki še precej dobro napredujejo. Dokaz temu je, ker so ustanovili svoje pevsko društvo "Ljubljanski vrh", ki je že priredilo svoje prvo vensko 2. aprila v prijaznem Slovenskem domu. Vsa prireditelja je izpadla v splošno zadovoljnost prirediteljev kakor tudi udeležencev, in bilo je dovolj vsakovrstne zabave. Pevsko društvo je nastopilo z več zelo krasnimi slovenskimi pesmi, samo žal, da so bile tako kratke. Slovensko pesem lepo ubrano zapeto bi človek poslušal vedno in vedno. Pri tem koncertu je sodelovalo tudi hrvaško pevsko društvo "Prešern" iz Youngstowna, O., ki je zapelo več krasnih pesmi in med drugimi tudi pesem "Slovenec, Srb, Hrvat", in skupno pevsko društvo slovenska in hrvaška krasno jugoslovansko pesem "Morje Adrijsko...". ki je vzbudila veliko navdušenost in tudi ginenost med navzočimi.

V tukajšnji naselbini bi se lahko naredilo še veliko več na polju napredka, kulture in tudi na političnem polju, ako bi bili tukajšnji Jugoslavlani složni. Toda, kakor povsod, so tudi med nami razne razprtije in prepri, ki nam veliko škodujejo na polju napredka v obče. — Rojaki, delajmo složno za napredek, pustimo razne osebnosti in malenkosti, od katerih imajo dobiček samo naši nasprotniki, mi pa veliko škodo. Ako pri čem delovati z roko v roki za naš napredek, bomo tudi veliko

pridobili na ugledu med drugimi narodi kakor tudi spoštovanje. — John Juvancich, tajnik.

Yakom, Pa. — V tukajšnji delavnici nam gospodje delodajalci dovolijo, da delamo dva dni, včasih pa še celo tri dni na teden. Iz tega sleherni lažko sprevrži, da nismo utrujeni od dela. Toda glavno vprašanje pa je za delavca sedaj, kje dobiti sredstva za življenje? To vprašanje muči delavca sedaj, ko so mu dali magnatje počitnice.

Našim gospodom premogovniškim baronom je pa prišlo na um še nekaj drugega. Dne 4. aprila t. l. smo bili namreč vsi premogovni obveščeni, da moramo nakladati samo čist premog brez kakih primesi, ako hočemo obdržati delo. Premogovnik je last premogovniške družbe "Westmoreland Coal Co." Dobili smo navodila, da moramo ves premog, ki se nahaja pet palcev od stropa in štiri palce od tal devati na poseben prostor. Ko pa tega premoga dovolj za voziček, naj ga premogar pošlje iz rova in na voziček naj pripravi listek z napisom "Boiler coal", ker za ta premog baje ni trga. G. bos je nam pojasnil, da je kemik menda pronašel, da omenjeni premog ne daje zadosti gorkote in da ga raditega ljudstvo neče kupovati. Za katere interese je delal ta kemik, meni ni nobena uganjka. — Ako bi morali tako izbrati premog, kot družba hoče, potem bi ne zaslužili niti za hrano. In na delo bi morali hoditi bosi in gol. — Tako nam je naklonjena "W. M. Coal Co."

V imenu dr. št. 34 SNPJ pozivljamo vse člane tega društva, da se udeležijo polnoštevno izredne seje, ki se vrši 16. aprila t. l. in prične ob osmi uri zvečer, kakor tudi redne seje dne prvega maja, ker bo volitev novega društvenega tajnika. — Narocnik.

Chicago, Ill. — Še teden dni in našo čednostno Chicago obišče sam Hudič. Z njim pa pridejo: rokavljak, razbojnik in kontrabandar "Kristof Kobar", njegova ljubica, nebeško lepa Jacinta, za temi pa pripadajo vsa dolina šentflorjanska, vsa linavica in svetohljinska, kakor je. Med njimi bodo v prvi vrsti naši slovenski svetohljarski učitelji, krepostni župani, "čednostne" ekspeditrice, zviti štačunari, notarji, zapiti živi pagrafi, nadvse pobožni linavski mežnarji, znane figure kranjski dacarji, greha vredne županje, sitne ničemurne daccarke, pravtako štačunarske. Med temi se bo opletal greh iz doline šentflorjanske, uboga sirota popotnik, ki nosi vse grehe vse doline in katerega vedno preganja debel človek poljaci.

Vso to bujno družbo, ki prihaja iz starega kraja, pa spremlja duh našega velika Ivana Cankarja. Da smo si na jasnem in da ne bo nesporazumljenja, glede hudiča in ostale doline šentflorjanske, vam povem raje na naglo, da so to karakterji, ki nastopijo v igri "Dolina šentflorjanska", katere je spisal naš najboljši pisatelj Ivan Cankar, in katere priredil "Slov. dram. društvo" v Chicago v nedeljo dne 24. aprila v dvorani C. S. P. S. na 18th in May Str.

Član dramatičnega društva, ki se je pred kratkim vrnil iz domovine, je videl to igro na ljubljanskem odru, igrano s takim uspehom, kakor še nobene druge popreje. Paž zato, ker so igrali dobro igrali in postavili to lepo dolino šentflorjansko, pri kateri misli pisatelj našo slovensko deželo, na oder tako kakoršna je, z vso njeno lepoto, hinavšino in svetohljinstvom. Med te "čednostno" družbo se pripte sam hudič, da jo pohujša, pa se mora vrniti v peklo, žalosten s trpkim razočaranjem, da je vsa dolina že pohujšana in že zdavnaj zapčatena za peklo. Vse čiste so že izhojene, nobene devic več, vrag se je prepiral in ogroževal se mora povrniti v peklo. "Dolina šentflorjanska" pa polna greha, kakor jo razkrije "Peler", oziroma Kristof Kobar, nadaljuje svoje hinavsko življenje in zapoje pohujšanju kljub.

Alojzij sveti, cvet mladosti, vzdolj prepleti si nam ti, poslušaj pazno nauk svetosti, pobožno te ga mat' uči!

In dolina šentflorjanska ostane, kar je bila. Belo bandero čednosti plapolna nad dolino, v skritih kotih pa je vse polno greha in zločina.

Ivan Cankar je pokazal v tej igri več resnice, kakor v katerem drugem svojem delu. On je ljubil svoj narod in zato mu je hotel pokazati, kakšen ne sme biti, s tem da mu je pokazal, kakšen je. Uloge so v dobrih rokah in režija prav tako. Zato opozorjam slovensko javnost, da naj nikar ne pozabi preskrbeti si vstopnice že vnaprej, če noče zamuditi najlepšega trenutka v kulturnem stremljenju slovenske publike v Chicago. Med igro igra znan A-hačber orkester, za plačo in dober prigrizek, bo kakor običajno, vse preskrbljeno. Po igri seveda ples.

"Čikašan."

Auburn, Ill. — V vseh dopisih sedaj dopisniki brez malih izjem poročajo o brezposelnosti, katero so nam dali naši gospodje industrijski magnatje. In ta brezposelnost ni samo tukaj v Ameriki, ampak je po vseh delih sveta. In temu smo vzrok mi delavci sami največ še posebno tukaj v Zdr. državah, ali kakor se imenuje "dežela svobode in blagostanja."

Vedno in vedno se povdarja, da "v slogi je moč", toda na žalost moramo opazovati, kako malo se to vpoštevja. Posebno delavci velikokrat pozabijo na ta pregovor in še posebno ob volitvah, ko delavci ne more priti do spoznanja, in velikokrat prodajo svoj glas, mesto da bi vpoštevali pregovor "v slogi je moč" in oddali svoj glas kandidatu, ki prihaja iz njegove srede, o katerem bi bil lahko prepričan, da bo deloval le v njegovo korist. Veliko je delavcev, ki ne morejo spoznati, ako so vsi delavci složni, da bi vsi kot eden oddali svoje glasove kandidatom delavske politične stranke, da bi ne bili potem izročeni na milost in nemilost delavskim izkoriščevalcem, ker bi imeli svoje zagovornike v vseh postavljanih zbornicah in javnih uradih.

Kako malo so zavedni nekateri delavci sem sprevrtil iz tega, ker sem pred nekaj dnevi sprožil idejo, da bi dostojno proslavili prvi maj, delavski praznik in da bi v ta namen organizirali javen ljudski shod. Nisem prodi s svojo idejo. Zakaj, vzrokov ne bom navajal, ker bi ne koristilo. Bomo pa mogoče drugič bolj zreli za take stvari.

Že marsikateri sem čul, ko je rekel, da socializem ne bo nikoli prišel na površje. Ali dragi moji, kdor tako govori, je sam največji nasprotnik socializma in delavskega sploh, sam se protivi, da bi delavstvo prišlo do svojih pravic, ker govori tako bedasto in noče pomagati k hitrejšemu napredku. "Socializem ne bo nikoli prišel na površje!" Ali imajo taki "preroki" kake dokazne za to? Na dan z njimi! Kdor tako govori, ne pozna zgodovine. Kadarkoli se je pojavila kaka napredna ideja, so nasprotniki iste tudi tako govorili, "ne bo nikdar prišla na površje." In kaj so doslej? Nič, sami ko ostali zadaj. Sužnoderži so tudi kričali "suženstvo ne bo nikdar odpravljeno." In sedaj? Telesna sužnost je odpravljena, akoravno se nekaterim močteem v južnih državah Združenih držav še sedaj skominja po onih časih. In to lahko opazimo vsepovsod, kdor le količkaj zasleduje evolucijo ali razvoj človeške družbe. In kdaj se bo to uresničilo, je odvisno pa od delavskega samega: ako bomo delavci brezbržni v tem oziru in prepuščili vse naravnim zakonom, bo nekoliko kasneje toda gotovo, ako bomo delavci delovali na to in takorekoč pospešili razvoj človeške družbe, bo pa preje. Toda delovati pa moramo smoteno, sistematično, da ne bomo v svojem "pregorečem" delovanju ustavljali razvoj, ki ide po gotovih naravnih zakonih. Nekateri prepuščejo hočejo kar čez noč spremeniti celotni sedanji družbeni red in ga nadomestiti z boljšim, o katerem so slišali nekoliko zveneti. Nekaterim je vse preprosti, hočejo naenkrat vse. Toda prijatelji, kdor sknee, se velikokrat ponesreči in zlomi nogo. Deset gotovih in počasnih korakov je vedno boljše kot pa en nevaren skok. Pregovor pravi, bitnica ni nikoli noč prida, in to rojaki vpoštevajte, da se ne bodele krali.

Večkrat pride na dan kak "navdušen" delavec z besedo "komunizem." Ali prijatelji, rad bi vedel, kaj hoče s tem in jaz bi vsakega rad vprašal, da bi pojasnil, kaj hoče s tem. Komunizem je še več kot revolucionarna stranka, česar pa ni nam prav nič potrebnost.

Naša revolucija je volilni boj, katerega imamo vsaka štiri leta in tega boja naj se vsi delavci udeležijo in bojajo se glasovnicami v rokah, katero orožje je najboljše in tudi najuspešnejše in boj se vrši brez vsakih irtev. Glasovnica, prijatelj, je dotično orožje, ki lahko sigurno spremeni vse, ako se je le hočete poslužiti. Kdor pa to zanemaruje, je pa nasprotnik delavskega napredka, ker s svojimi neumnimi frazami in demagogijo le škoduje splošnemu napredku delavskega. Udeležiti se volitev in oddati glasove kandidatom delavske politične stranke, to je dolžnost slehernega delavca, ki hoče sodelati v svojim tovarišem dobro. Dokler bodo pa delavci samo kričali na ulicah, volitev se pa ne udeleževali ali pa ako se udeležijo in oddajo svoje glasove kandidatom, katere postavijo nasprotniki delavskega, je nesmiselno pričakovati kakega izboljšanja položaja za delavstvo. Bodimo složni na volilni dan, in uspehi bomo.

Rovi v tukajšnji okolici obratujejo po dva in tudi po štiri dni v tednu. V enem je pa ves obrat ustavljen za nedoločeno čas.

Na zadnji redni seji tukajšnjega slov. soc. kluba je bilo sklenjeno, da se priredi 16. aprila veselice v korist klubove blagajne. Za dobro godbo in vsakovrstno najboljše postrežbo bo skrbel veselični odbor. Najljubnejše so vabljene vsi rojaki v tej naselbini kakor tudi v bližnji okolici, da se udeležijo te veselice v polnem številu. Vstopnina je 50c. Pričetek veselice ob sedmi uri zvečer. Veselica s evrji v John Ogrinevih prostorih. — Član kluba.

Cleveland, O. — Delavske razmere v Clevelandu in okolici se niso še prav nič izboljšale. Še vedno hodijo trume brezposelnih delavcev od tovarne do tovarne in medevajo za delo. Toda zmanjšanje števila sem poslal zadnji torek v neko tovarno, da bi dobil kako delo; toda v tovarni so ga nekaj časa pošiljali od enega predelavalca do drugega in slednji so ga pa odpravili z besedami, da ni nobenega dela. In to je vsepovsod, kamor koli se človek obrne: Nimajo dela. In delavci pa nimajo zaslužka, in gotovo da tudi ne potrebuje hrane.

Ko bi se delavstvo nekoliko bolj zanimalo za delavske organizacije in iste tudi podpirali, bi bi delavci v marsičem na boljšem, kot smo pa sedaj. Da se z nami delavci tako postopa, smo delavci veliko vzrok. Koliko tisoč delavcev je še, ki se ne zanimajo prav nič za delavske organizacije in ako so pa člani, so pa člani samo po imenu; ne brigajo se ne za organizacijo in ne za seje, misleč, da se bo organizacija sama brigala za svoje člane, ne vpoštevajo pa tega, da je članstvo organizacija, kakršno je članstvo taka je organizacija. Ko bi bili vsi delavci strokovno organizirani bi tudi ne bilo nobenih stavekazov, ki odjedajo kruh iz ust delavcem, ki se borijo za boljši kosček kruha.

Delavec se mora zavedati, da je on stvaritelj vsega bogastva na svetu, da je on nagromadil milijone in milijone, katere sedaj lastujejo samo peščica ljudi, ki niso niti ganili z mezinem, da je ustvarjenega toliko bogastva. In dotični, ki je vse to ustvaril, je sedaj brez sredstev za življenje, nima drugega, kot žufljave roke in bedo. In kadar se bo delavec zavedal tega, da je on stvaritelj vsega bogastva na svetu, tedaj bo prišel tudi do prepričanja, da je tudi človek in da je tudi upravičen do dela tega bogastva.

In kdo je vzrok, da peščica milijonarjev kontrolira vse? Delavci sami, ker jim izročamo ob času volitev vso moč v roke, mesto da bi delavci obdržali vse v svojih rokah, namreč, da bi na volilni dan poslali v javne urade in zastopar ter zakonodajne zbornice svoje zastopnike, zastopnike, katere smo mi sami izbrali iz svoje srede. Ne, saj tako so pokazale zadnje volitve. Ko bi delavci vpoštevali to, da naj delavec voli delavca, gospod pa gospoda, ali mislite, da bi peščica ljudi, ki ne opravljajo nobenega koristnega dela za človeško družbo, kontrolirala vse zakonodajne zbornice? Ne! Delavec in splošni producent je več milijonov, dočim je onih, ki živijo na račun delavca in kmeti samo peščica, menda samo komaj pet odstotkov vsega prebivalstva.

Da rojaki, to moramo vpoštevati in po tem se tudi ravnati. Organizirati se strokovno in politično in nastopiti tudi vsi tako, kot nam veleva razredna dolžnost. Ob času volitev se vsi udeležiti volitev in oddati naše glasove onim kandidatom, katere smo postavili iz svoje srede, ne pa kandidatom, katere so postavili naši razredni nasprotniki. Poslušati tudi ne smemo onih časnikov, ki se prodajo za skleno leče ob času volitev in priporočajo kandidate nam nasprotnih strank. Poslušati moramo samo one časopise, ki vedno stojijo na strani delavskega, strokovnega in političnega organiziranja. Kateri delavci pa zanemarija svoje dolžnosti bodisi v strokovnem ali pa političnem oziru, da pa ne hote priznava, da mu je vseeno, kdo ga zastopa v vprašanji, ki se tičejo direktno njega. Ko bi bili delavci tako dobro organizirani kot so naši nasprotniki, bi nam ne bilo treba moledovati in bojevati se tako trdo za izboljšanje našega položaja, bi nam tudi ne bilo treba stradati in garati kot črna živina, ampak bi dobili takoj vse, kar bi zahtevali.

Nekateri delavci so še tako zaslepljeni, da ne marajo ničesar slišati o kake organizaciji, strokovni ali politični. Marsikateri mi je že odgovoril, ko sem ga nagovarjal, da naj pristopi k organizaciji, kaj mi hoče organizacija, saj to ni nič. Raditega se pa delavci nahajamo sedaj v tej krizi, katere smo delavci veliko sami vzrok, ker dopuščamo, da o naših vprašanih odločajo naši največji sovražniki.

Ako hočemo delavci izboljšati naš položaj, se moramo organizirati in podpirati naše lastno časopise ne pa časnikov, ki obračajo plače po vetru ali pa da poznajo delavca le takrat, kadar jim gre trda in ko jičejo podpore od delavcev. Kadar so pa delavci v stiski ali se nahajajo v izredno važnem trenutku, tedaj pa to časopise pozabi na delavstvo. Ko bi mi delavci imeli dovolj takih takih časnikov kot je Prosveta in se tudi tako ravnali, kot priporočata ta list, bi bili v marsičem na boljšem. Toda žalostno, da se delavci ne zanimajo toliko, kot bi se morali za svoje delavske, časnike, ampak raje take, ki jim je delavstvo molzna krava. Ko bi kapitalisti se spoznavali, kako dobro orožje in ravno časopise, tedaj bi ga ne podpirali s milijoni. In ako je časopisje tolike važnosti za kapitaliste, tedaj bi moralo biti tudi za delavstvo.

Vsled tega apeliramo na vse delavce-rojake, organizirajte se strokovno in politično, podpirajte svoje časopise, razširjajte ga in pridobivajte mu novih naročnikov. In med slovenskimi listi v Ameriki je najboljši in tudi edini pravi delavski dnevnik list Prosveta, na katerega bi moral biti naročen sleherni jugoslovanski delavec, ker ta list je last delavcev sandih, organiziranih v Slovenski narodni podpori jednoti. List je naša lastnina in raditega ga moramo tudi podpirati. — A. Močnik.

Roundup, Mont. — Premogorovi v tukajšnji okolici obratujejo le po dva dni na teden, in še tedaj se zelo malo zasluž, niti za tekoče stroške. Vsled tega ne svetujemo nikomur, da bi prišel sem za delom, ker je istega sploh nemogoče dobiti. — Ko se bodo razmere kaj izboljšale, bom se sejo poročal pozneje. Toda kakor vsa znamenja kažejo se bodo še polabljale, mesto da bi se izboljšale.

Tukajšnji gospod fajmster so zelo nezadovoljni s svojimi farmi, ker ni kaj radi ne obiskujejo cerkve. Vsled tega se je napotil od hiše do hiše in govoral po vzhodih. Prišel je k neki slovenski družini in vprašal gospodinjico, zakaj ne hodijo pogosteje k sv. maši. Toda gospodinja mu je takoj dala razumeti, da je boljše, da odide, ker s svojo pridlo ne bo imel nobenega vneha. Vsa čast tej ženi. Raje porabimo naš prosti čas v kake boljše namene, n. pr. čitanje dobrih slovenskih knjig in časopisov, da se izobražimo, ker izobražen je nam delavec desetkrat bolj potreben in bi nam tudi veliko več koristila kot pa vse manj in pridige v cerkvi. Posebno priporočam rojake, da naj čitajo in širijo list Prosveta, ki je edini pravi slovenski delavski dnevnik v Ameriki. Ko bodo gospod fajmster prišli pridigovati iz podučevati delavce, kako naj delavci delujejo, da se bodo iznebili ljudskih izkoriščevalcev in sicer vsi ne samo nekaterih, tedaj bodo pa

zahajali v cerkev v večjem številu. Kolikor časa nam bodo pa te pridigovali o življenju in veseljju na "onem" svetu, da moramo biti pozorni in pohlevni ter dajati v božjo čast in še druge take nesmiselnosti, pa naj nikar ne pričakujejo, da bodo delavci trčili s tem čas, da bi poslušali ta ke neslanosti, katerim niti gospodje sami ne verujejo; ako bi verovali v nauk, ne zbiralje zmeljakih zakladov, ker jih uničija in molji, bi ne kričali vedno: darujte, darujte.

Pred dobrim letom se je tukaj ustanovila pečlarska organizacija ali pečlarski klub, ki prav povoljno napreduje, akoravno so priče prihajali tudi v tukajšnje naselbino slovenska dekleta iz starega kraja. Toda vsi člani tega kluba so ostali zvesti svoji organizaciji in so rekli, da tudi bodo.

Danes, ko to pišem, pada sneg, kakor da ne bi nikdar več nehal. Ne vem, ali je to za velikega nečisto ali pa spomladansko darilo. — Poročevalec.

Hermine, Pa. — Delavci v tukajšnji okolici imamo tudi dovolj prostega časa, ker nas parna pila pokliče samo dvakrat na teden na delo.

Tukaj je naseljenih veliko števil Slovencev in Hrvatov, ki se vsi prav dobro razumejo med seboj in živimo v slogi. Imamo tri podporne društva, ki vsa prav dobro napredujejo z ostrmo na sedanji položaj, v katerem se nahajamo delavci.

Da pa ne bo mogoče kedo rekel, da smo nazadnjaki, akoravno imamo tri podporne društva, smo ustanovili tudi socialistični klub, v katerem je precejšnje število tukajšnjih rojakov in prav dobro napreduje. In prepričan sem, da bodo pristopili k socialističnemu klubu še oni rojaki, ki še niso, kajti zavedajo se, da je rešitev delavskega problema le v socializmu.

Apeliramo na rojake, pristopajte v socialistične klube in ustanovljajte jih, kjer jih še ni in širite idejo socializma, ker le socializem nam kaže pravo pot, po kateri moramo hoditi, ako hočemo doseči naš cilj.

Resnica je, da nas čaka na tej poti veliko težav in tudi irtev, pot je ostra in trnjeva, toda ne smemo se ustrašiti, ampak brez omahavanja moramo iti dalje po njej. Ako mi ne bomo dosegli cilja, za katerega se vsi borimo, dosegli ga bodo naši sinovi in hčere. Še sleherni, kdor se je boril za osvoboditev zatiranega ljudstva, je bil preganjan od ljudskih izkoriščevalcev. Toda končno je na le zmazala njegova ideja, in tako bo tudi naša. In kot so Kristus nekoč preganjali, ki se je boril za satirano ljudstvo, ravno tako sedaj preganjajo tudi Delavce, ki se bori za osvoboditev zatiranega ljudstva. Prepričani naj bodo pa vsi, ki preganjajo delavske boritelje, da je prav lahko ugonobiti posamezne osebe, toda ideje je pa nemogoče ubiti. Ideja je nepremagljiva.

Apeliramo na vse rojake v tukajšnji naselbini, ki še niste pri klubu, da pristopite, ker socialistična stranka je edina prava delavska politična stranka, ki se bori za izboljšanje delavskega položaja. Glasovnica je ono naše orožje, s katerim bomo priborili našo svobodo. Udeležite se seji tukajšnjega socialističnega kluba, ki se vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu in pričnejo vsakokrat ob tretji uri popoldne.

Kot sem že omenil, da imamo dovolj prostega časa, pazno čitamo edina slovenska delavska lista Prosveta in Proletarec, katere dva časopisa pazno prečitam od kraja do konca. In ta dva lista sta tudi vredna čitati, ker kaže ta delavcu pravo pot, po kateri najhodi, da pride do svojega končnega cilja. Apelliramo na vse rojake, širite ta dva edina slovenska delavska lista v Ameriki. Sleherni jugoslovanski delavec bi moral biti naročen na ta dva lista.

V Prosveti št. 75 sem čital zanimivi dopis nekoga rojaka iz Moon Runa, Pa. Take dopise zelo rad čitam, ker so v resnici zelo zanimivi. Da Majcen ostane Majcen s svojo bikovko, kot Božinov. Jaka pa Božinov Jaka s svojim rosinovcem. — Skala Francosel.

Delavci brez delavskega časopisa je kakor vojak brez puške. Naročite se in širite svoje glasilo "Prosveto."

Vabilo na Plesno Veselico

katero priredi

DRUŠTVO SLOVENEK ŠTEV. 282 S. N. P. J.
v Little Falls, N. Y.

Veselica se bode vršila v dvorani Sv. Jožefa
na Danube St.,

dne 16. aprila 1921.

V razvedrilo bode dobro preskrbljeno, za obilen
obisk se priporoča ODBOR.

VABILO!

Društvo "GORENJČ" št. 104, S. S. P. Z., priredi v
soboto dne 16. aprila, 1921 v dvorani na 1800 N. Halsted
Street (vokal Willow St.) v Chicago, Ill.,

DOMAČO VESELICO

Uljudno vabimo vas bratska društva kot tudi vse prijatelje, ro-
jake ter rojakinje v Chicago in okolici, da se polnoštevilno vde-
ležite te zabave. Za dobro postrežbo, pijačo in pristilni prizginek,
kakor tudi za izvrstno zabavo bo skrbel odbor.

Vstopnica za moške je \$1.25. Za ženske pa 75c.

Pijača in prizginek prosto.

Začetek točno ob 8 uri zvečer.

K veliki vdeležbi vabi društvo "GORENJČ" št. 104, S. S. P. Z.

VABILO NA VESELICO

— katero priredi —

društvo "Zavedni Slovenci" št. 4, S.D.P.Z.

v soboto dne 23. aprila, 1921 v Slovenski dvorani
na Lloydell, Pa.

Najljubljenejši vabimo vse slovensko občinstvo
domače in bližnje okolice, kakor tudi vsa društva, da se
mnogostevino udeležite te naše priredbe. Vsi k zabavi vabi,
Društveni Odbor!

NOTARSKI POSLI

so najvažnejši za Slovence v Ameriki, in vsled tega je dolžnost vsakega
rojaka, kolikor ga je PHEVIDNOST, da jih poveri takemu notarju v
katero sposobnost in zanesljivost nima slovenska javnost niti naj-
manjšega dvoma.

Kadar rabite POBLASTILA, KUPNE POGODBE, VKNJISBE ali
INTABULACIJE, OBVEZNICE, IZBRISNE POBOTNICE, PROJE ZA
DOBAVO SVOJIH SORODNIKOV ALI ZNANCEV IZ STAREGA KRA-
JA, ali ako hočete izvedeti stanje kakšnega zemljišča tu ali v domovini,
tedaj se zaupno obrnite na znanca

Slovensko Notarsko Pisarno,
ANTON ZBAŠNIK,
javni notar

soba 102 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.
Corner Diamond and Grant Sts.

Alli zvečer na domu: 308 — 57th and Butler Sts.

Imam v zalogi prave starokrajke IMPORTIRANE "HENSEN-
WERK-KRENNHOF" KOSKE, garantirane, v dolžnosti 25, 27, 29, 31 in 33
inčev s ključem in rinka za koso pritrjeni na kosilce.

Cena eni kosi s ključem in rinka.....\$2.75
Šest kos skupaj ali več po.....2.50
Garantirana klopalka orodje.....1.50

BERGAMO brusilne kamne in motike dobim pa tekom enega
meseca.
Za vse blago jamčim kdor ni zadovoljen, mi lahko naročeno vrne
in mu povrnem denar. Pišite na:

ALOIS SKULJ,
323 Epsilon Place, Brooklyn, N. Y.

POZOR SLOVENCIM!

Na prodaj kmetija v starem
krajcu.

Prodaj posestvo v starem kra-
ju, ker nameravam ostati za ved-
no tukaj v Združenih državah.
Torej rojaki če katerega vesel
kupiti dobro kmetijo, naj se ne-
mudoma oglasi pri meni bodisi
osebno ali pa pisмено. Kmetija
obstoji iz opeke sezidana hiša, tri
spalne sobe, kuhinja in hranilni-
ca, Stala za sedem glav živine,
klet in nad kletjo kašča, letna
hiša, svinjak za štiri prašiče,
velik sadni vrt raznovrstno sadno
drevje naprimer črničevih drev-
jev je nalet petdesetdeset. Hosta
in debeli hrastov, ter bukov les,
dovolj njiv okrog hiše, kjer se
pridelja za vso družinsko potrebno
življenje, velik pašnik takoj ob
štali, vsa živina se vedno premika
samo na svojem iz štale v pašnik.
Dobre njive, rodovitna zemlja,
seje se 35 mernikov in več, en
travnik se dvakrat v letu kosi,
prva kosnja da pet voz in druga
štiri voze mrve. Kmetija se naha-
ja na Dolenjskem, fara Škocjan
pri Mokronogu, vas Zagrad št. 18.
Vsa navedena pojasnila se dobe
pri lastniku, obrnite se do mene:
Frank Kirar, R. R. 1, Box 171,
Pittsburg, Kans.

(Adv. April 13.)

Ljubiteljem

lepega čtiva naznanjam, da
sem ravnokar prejel prvo
pošiljatev zabavnih knjig iz
starega kraja.

Pišite po cenik.

JOSEPH KOSHA,

2118 S. 50th Court OTCERO, ILL.

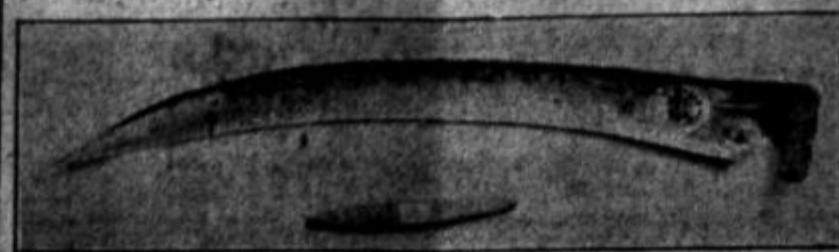
NAŠIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM.

Privaditi se hraniti denar je ravno
tako lahko kot ga pa potrošiti.
Prihranite nekaj vsak mesec, na-
ložite na našo banko in zadovoljni
boste ravno tako če ne še bolj, kot
pa če ga potrošite za ne potrebne
stvari.
"The First National Bank" v Chi-
cago, Minn., je ustanovljena ravno
kot naša za vaše prihranke. Njena
vloga in prebitek znaša \$165,000.00
in njeno splošno trgovsko premože-
nje pa \$1,550,000.00, kar vam daje
popolno varstvo. Vsi denar je tu
varno naložen in lahko ga dobite ka-
dar hočete.

Mi plačamo tri odstotke obresti,
kar pomaga volji za hranitev. Naj-
važnejše je pa: ako potrebujete na-
svetov, vam mi radi pomagamo po
naki veliki skušnj. Ako potrebujete
pomag, oglašite se pri nas in mi vam
radevolje ustresemo.
Vsi rojaki Jakob Osolek je tu pri-
pravljen vsak čas, da vam postreže
v vašem lastnem jeziku: oglašite se
pri njemu.

FIRST NATIONAL BANK,
CHISHOLM, MINN.

Kose, Brusilni Kamen in Pile iz Stare Domovine!

Imeli smo veliko stroškov in sitnosti, predno smo mogli dobiti vse to
orodje, ker Jugoslavija sploh nima dovoliti izvažanja nobenega orodja, in
ker je ključna, ki izdelujejo take jeklene izdelke še dolgo niso obratovali in
vzelo bo precej let, predno bo mogoče popolnoma založiti trg s tem blagom.
Posrečilo se nam je, da smo dobili nekaj tega orodja od ene tvrdke, ki je
imela še nekaj predvojnega zaloga tega orodja in smo z veliko težavo dobili
to blago v Ameriko. Veliko rojakov je že pred tem oglašalo, da imajo prave
starokrajke kose, s ko sem jih naročil, sem pa spoznal, da so bile izdelane
iz neke vrste obzane pločevine (plak) in je bilo vse skupaj nič vredno;
bile so namreč izdelane tukaj in imele le podoben starokrajkega blaga.
Kadar naročite kose, poslate vedno na znak "KOMET" to so edine prave
kose iz starega kraja in so izdelane iz najboljšega jekla, ki se ga more dobiti
v stari domovini; ostre so kot britve in so jamčene.

Kose so dolge po 30 do 32 palcev in zelo lepo izdelane. Ena kosa
z rinalco stane \$3.75.

12 kos z rinalco pa stanejo po \$3.25 vsaka ali ducat \$39.00. Imamo
pa tudi nekaj cenejših kos iz starega kraja, in te prodajamo po \$2.00 ena.
So dobre ampak niso jamčene, torej svetujem vsakemu, da si naroči naj-
boljše vrste koso.

Naše klepalo orodje jamčimo.
Cena za klepala je.....\$1.75 Malo lažje klepala.....\$1.50

Potem imamo tudi izvrstne dobre brusilne kamne, tudi importirane iz
stare domovine. En brusilni kamen 50c; pile iz najfinjšega jekla po 60c
vsaka, dolge so po 9 palcev. Kadar naročate, napišite vedno koliko ko-
madov hočete.

Mi plačamo pošiljatevne stroške.

Pri vsakem naročilu morate priložiti svoto in sicer v "Money Order"
ali pa bančni draft. Hitite z naročili, ker to blago bo kmalu vse razprodano
in ne ve se kako hitro bo mogoče dobiti novo zalogo iz stare domovine. Pri
meni dobite tudi vse druge železine, naša trgovina z železinami, pohištvo in
kmetijskim orodjem je največja v tem okraju. Zapomnite si pravi naš
naslov:

STEVE STONICH,

107 Lake Street,

Chisholm, Minn.

(To mesto je med najboljšimi v tej državi.)

ZDRAVI IN SREČNI OTROCI NAPRA- VIJO MATERE ZADOVOLINE.

Slovenska mati v Milwaukee piše:

"Včerajšnji je moj otrok nopravstano jokal
po dnevi in po noči. Bila sem gotova, da je
tému varok hrana, in sem poskušala skoro vse
brez uspeha. Končno pa mi je moj zdravnik
sugestiral

**Borden's
EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)**

in skoro takoj na to je moj otrok prenehal jo-
kati, spi trdno in je sedaj najzdravejši otrok
v sosesčini."

THE BORDEN COMPANY,

Borden Building

New York

Izrečite ta kupon SEDAJ — in ga pošljite še DANES 0166

In prejeli boste ZASTONJ naše knjige
"Dobrobiti deteta" (Baby's Welfare), ka-
teremu vam pove, kako držati otroka adra-
vega in vam da tudi instrukcije v vašem
jeziku, kako ga hraniti.

Ime

Naslov

DR. J. E. DWYER, ZOBOZDRAVNIK,
288 — 1st Ave., Milwaukee, Wis.

v Trudnovem postopku. Uradno ure od 9 do 12 in od 1 do 5 pop.
in od 7 do 9 urav. Za vse moje dela jamčim.

VAŽNI DOKUMENTI.

Ako prodajate ali kupujete v starem kraju posestvo, potre-
bujete pravilno izpolnjeno pogodbo; ako želite svojem darovalu kako
zemljiško ali posestvo, potrebujete darovalno pogodbo; ako imate
kosa pooblastiti v starem kraju, da vas pri vseh sodniških ali poli-
tičnih uradih zastopa, potrebujete pooblastilo; ako želite dobiti svojo
rodbino v Ameriko, potrebujete pravilno izpolnjeno prošnje.
Vse te dokumente, sodniške spise in prevode iz slovenskega
na angleški jezik in obratno izdelujem točno in hitro.

F. A. BOGADEK,

Obratnik in javni notar

103 BAKEWELL BLDG.,

PITTSBURGH, PA.

Želodčni Nered. Nervoznost. Nečista Kri in Slaba Cirkulacija

so devet desetih naših bolezni, trpljenja in mizerije. Večina
teh bolezni se lahko hitro ublaži, če se rabi čudodelno zdravi-
vilo Nuga-Tone, ki povzroča bogato, rdečo kri, močne in
stanovitne živce, čvrste mišice in žene.

Slabi živci

pomenijo slab, izčrpan
in občutljivi sistem. Vsek
organ in delovanje telesa
je odvisen za svoje živi-
ljenje in delovanje od
živih sil. Živci sil so
glavni vir, iz katerega
izhaja kontrola našega
zdravja in našega delo-
vanja, našega veselja in
našega uspeha. Naše
in žene s omamljeni
in nezgodniji živci so
bolezni, vztrajajoči,
povzročajo, mrazni in
niso vsajanje presvetli odgovorosti, ki
jim ga našega življenja.

Nuga-Tone je najboljša zdravila na svetu
za slab in občutljivi živčni sistem. Doga
je na kofeinu, ki utrjuje močne, stanovitne
živce, dobre živce, rdečo kri in raze-
svetlo razpoloženje.

Tenka, vodena kri— slaba cirkulacija.

Nuga-Tone vsebuje
veliko množino železa,
ki je eno največjih
zdravil in posreduje za
ustvarjanje bogate,
rdeče krvi. Nuga-Tone
reši ni boja za bleda,
slabotna, slabokrvna
ljudi, ki imajo tenko-
vodeno kri. Polvilja
tudi delovanje krvi,
ki povzroča cirkulacije
in polvilja tako gorke
in hranilne krvi v
vsek organ in telesno silo. Nuga-Tone
daje tudi na jatra in črva ter povzroča,
da se črva odprta in tako preprosto
aspirir.

Želodčni nered.

Nepopravna, dis-
pepsija, zgaga,
plini v želodcu
in črva, vdičanje
vanje, žilni žar-
dec, slab te-
žak, težak
jezik, poln s ka-
lino, trbušni
riganje, izguba
sil, žilna
bol, kri v nosu in podobni neredi so
posledice hitre zdravilni, če so uporabi
dobro zdravilo Nuga-Tone. Posreduje dober
tok, povzroča, dobro spanje in se počuti
kot zdravilna sila.

Naša absolutna garancija.

Cena Nuga-Tone je \$1.00 steklenica (in
ZASTONJ ZA EN MESEC ZDRAVLJE-
JA, ali šest steklenic za \$6.00. Jamčimo
Nuga-Tone 30 dni, in če ne boste z rezul-
tatom zadovoljni, vrnete ostalo kjer ste ga
kupili in dobite denar takoj nazaj. Zgubiti
ne morete nič centa. Mi prevzamemo
vse tveganje. Pošljite nam naročilo še danes
in si pridobite našo svojo zdravilo, moč in
življenje silo. Nuga-Tone je na prodaj po
vseh dobrih lekarnah po cenah cenah in
garancijah.

POŠLJITE TA KUPON SE DANES

National Laboratory, 5, 791, 527 S. Dearborn St., Chicago.

Gospodje:—Prišlečno dobite 1 _____ na kar mi pošljite _____ steklenico
Nuga-Tone, poštnice prosto.

Naslov

R. F. D. Mesto

Država

ZASTAVE
Frank Kerže, 6033 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Največja slovenska zlatarska trgovina.

FRANK ČERNE,
6033 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Zlato, srebrno, napetnice, diamantne prstane in lančnice, verige L.L.
Zlato, srebrno, napetnice, diamantne prstane in lančnice, verige L.L.

POPRAVLJAMO: ure in druge zlatinske po niki cen.

PODRUZNICA COLUMBIA GRAMOFONOV

in gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na kakšno me-
sečno odplačilo. Pišite po cenik, kateri se vam pošlje brezplačno, ali
pa osebno vprašajte za cene prave dragost kupite.

Najboljše blago.

Najboljše cene.

Največja slovenska tiskarna v Ameriki je NARODNA TISKARNA

3146-48-50 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem,
kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskar-
nine za društvo in trgovce.—"PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

DENAR V STARI KRAJ!

Ker imamo direktno zvezo z ljubljansko banko, nam je mogoče
sedaj dostaviti denar v teku 14 dneh do treh tednov. Dosedanje
cene so bile:

500 kron za ... \$ 3.85	100 lir za ... \$ 4.80
1000 kron za ... 7.50	500 lir za ... 43.00
10000 kron za ... 74.00	1000 lir za ... 47.00

Denar prejmemo v poštnem money orderju ali bančnem draftu.

Izdelujemo tudi vsakovrstna notarska dela za tukaj in v stari
kraj kot: pooblastila, prošnje, pobornice kupne in druge pogodbe.
V vsakem oziru se obrnite za pojasnilo na

MLADIČ & VERDERBAR,

1334 W. 18th St.

Chicago, Ill.

F. K. Bauzon,

5920 St. Clair Avenue,
CLEVELAND, O.

Rojakom šrom Združenih držav naznanjam, da brusim britve
škarje, stroje za rezanje, ter sploh vse vrste orodja. V zalogi imam
najfinjša ameriška in starokrajke britve, britve stroje (Safety
Razora) ter vse vrste priprave.

Pogrešam tudi polke in samokose. Za podatke se obrnite
na moj naslov.
Se priporočam edini Slovence v tej državi.